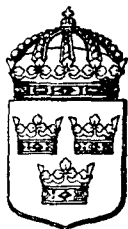

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING

BERGSHANTERING

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1958

KOMMERSKOLLEGIUM

STOCKHOLM 1960

INLEDNING

TILL

Bergshantering / Kommerskollegium. – Stockholm : K.L . Beckman, 1912-1962. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : K.L . Beckman, 1963-1978. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1977.

1911-1949 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. –1950-1977 med innehållsförteckning och sammanfattning på engelska. – Från 1952 med parallelltitel på engelska: Metal and Mining Industries.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdåniga berättelse för år...– Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1859-1911.

Täckningsår: 1858-1910.

Efterföljare:

Täckningsår 1978, se Statistiska Meddelanden Iv 1980:12.

Täckningsår från 1979 införlivad i Industri / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Isaac Marcus 1962-1996. – (Sveriges officiella statistik)

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960. S. 1-5. Tab. 1. – Tab. 4

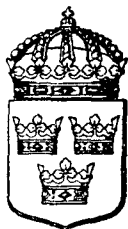
Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering. År 1958. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2015.

urn:nbn:se:scb-berg-1958

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING

BERGSHANTERING

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1958

KOMMERSKOLLEGIUM

STOCKHOLM 1960

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
MANUFACTURING AND MINING

METAL AND MINING INDUSTRIES
1958

BOARD OF TRADE

STOCKHOLM 1960
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI

TILL KONUNGEN

Jämlikt sin instruktion får Kommerskollegium härmed överlämna berättelse om rikets bergshantering år 1958. Berättelsen, ur vilken vissa preliminära uppgifter redan blivit offentliggjorda i Kommersiella Meddelanden, ansluter sig i fråga om plan och uppställning till närmast föregående årsberättelse. Redigeringen har utförts under medverkan av tidigare aktuarien hos kollegium *K.-E. Forsström*.

Stockholm i april 1960.

Underdånigst

NILS MALMFORS

ARTHUR ERIKSSON

B. Nyvander

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Text	Sid.		Sid.
I. Tillämpade redovisningsgrunder	13	Tab. E. Bergverksanläggningarna och de vid dem sysselsatta arbetarna, fördelade efter arbetsgivare	17
II. Allmän översikt	15		
III. Gruvor och stenindustriella anläggningar	18	Tab. F. Produktionen av järnmalm inom olika län åren 1956—1958	19
Produktion:		Tab. G. Berg- och malmbrytningen i järnmalmgruvorna samt malmvärdet inom olika län	19
Järnmalm	18	Tab. H. Fördelning av direkt användbar malm efter järnhalt, fosforhalt och svavelhalt inom olika län	20
Andra malmer än järnmalm	23	Tab. I. Fördelning av bearbetat anrikningsgods och slig efter järnhalt	21
Stenkol, eldfast lera och klinkerlera	24	Tab. J. Gruvbrytningens fördelning på arbete under jord och i dagbrott åren 1954—1958	22
Oarbetad sten och stenarbeten ...	25	Tab. K. Omsättningen av direkt användbar malm, slig och sinter av järnmalm	23
Förbrukning av vissa råvaror m. m. .	26	Tab. L. Produktionen av andra malmer än järnmalm åren 1955—1958	23
Bränsle, smörjmedel och elenergi ..	28	Tab. M. Produktionen av stenkol, eldfast lera och klinkerlera åren 1954—1958	25
Drivkraft	28	Tab. N. Ugnar använda för bränning av kalk, dolomit och kiselgur	26
Förvaltnings- och arbetarpersonal ...	28	Tab. O. Bränsleförbrukningen vid gruvor och stenindustriella anläggningar	27
Fyndigheters förvärvande och försvar	31	Tab. P. Vid gruvor, anriknings-, bri-ketterings- och sintringsverk använda motorer	28
IV. Järn- och stålverk samt metallframställningsverk	33	Tab. R. Förvaltningspersonalen inom gruvföretag och stenindustriella anläggningar	29
Produktion:		Tab. S. Antal bergverksarbetare med fördelning efter kön och ålder samt antal arbetstimmar inom gruvor och stenindustriella anläggningar	30
Tackjärn	33	Tab. T. Arbetarpersonal vid malm- och stenkolbrytning	31
Ferrolegeringar och järnsvamp ...	36		
Smidbara mellanprodukter	36		
Smidda, varmvalsade och varm-dragna produkter av väll- och götmetall	39		
Andra metaller än järn	41		
Förbrukning av råvaror m. m.	41		
Bränsle, smörjmedel och elenergi ...	44		
Drivkraft	48		
Förvaltnings- och arbetarpersonal....	48		
Texttabeller			
Tab. A. Summariska uppgifter beträffande verksamheten inom bergverken	15		
Tab. B. Använd drivkraft samt förbrukningen av elenergi inom bergverken	16		
Tab. C. Drivkraft, använd vid bergverken, fördelad på olika slag av motorer	16		
Tab. D. Bränsleförbrukningen vid bergverken åren 1956—1958	17		

	Sid.		Sid.
Tab. U. Antal mutsedlar gällande malmer och andra inmutningsbara mineral	32	Tab. LL. Bränsleförbrukningen vid järn- och stålverken vid tillverkningen av vissa varuslag.....	46
Tab. W. Sättet för bibehållande av äganderätt till utmälen år 1958....	32	Tab. MM. Kvantitet och inköpsvärde av förbrukat träkol vid verk med framställning av järn och stål	46
Tab. X. Produktionen av tackjärn inom olika län åren 1956—1958	34	Tab. NN. Vid järn- och metallframställningsverken använda motorer	47
Tab. Y. Ugnar för tackjärnsframställning	34	Tab. OO. Förvaltningspersonal vid järn- och stålverk samt metallframställningsverk	48
Tab. Z. Tackjärnstillverkningen per masugn åren 1954—1958.....	35	Tab. PP. Antal bergverksarbetare med fördelning efter kön och ålder samt antal arbetstimmar inom järn- och stålverk samt metallframställningsverk	49
Tab. AA. Tackjärnsproduktionen per masugn inom olika län åren 1956—1958	35		
Tab. BB. Tackjärnsproduktionen med fördelning på olika framställningssätt åren 1956—1958....	36	Tabellavdelning	
Tab. CC. Produktionen av ferrolegeringar åren 1955—1958	37	Tab. 1. Uppfordringen ur järnmalmsgruvorna	50
Tab. DD. Hårdar för vällmetallframställning	37	Tab. 2. Anrikning av järnmalm	58
Tab. EE. Ugnar för götmetallframställning	38	Tab. 3. Uppfordringen ur andra malmgruvor än järnmalmsgruvor....	64
Tab. FF. Fördelning av bessemer- och martingötmetallen efter olika metallurgiska processer åren 1956—1958	38	Tab. 4. Uppfordringen ur stenkolsgruvorna	68
Tab. GG. Fördelning av göt och stålglutgods efter kvalitet åren 1957 och 1958.....	39	Tab. 5. Stenindustrins och kalkbrukens avsaluproduktion, fördelad på län	69
Tab. HH. Produktionen av smidda, varmvalsade och varmdragna produkter av väll- och götmetall åren 1956—1958	40	Tab. 6. Avsaluproduktionen av oarbetad sten och stenarbeten m. m.	70
Tab. II. Tillverkningen vid bergverken av andra metaller än järn åren 1957 och 1958	41	Tab. 7. Sintring av järnmalm	72
Tab. JJ. Förbrukning av vissa råmaterial m. m. vid järn- och stålverk samt metallframställningsverk år 1958	42	Tab. 8. Tillverkningen av tackjärn, järnsvamp och ferrolegeringar.....	73
Tab. KK. Bränsleförbrukningen vid järn- och stålverken samt metallframställningsverken	45	Tab. 9. Tillverkningen av vällmetall, göt och stålglutgods	74
		Tab. 10. Tillverkningen av smidda, varmvalsade och varmdragna produkter av väll- och götmetall samt erhållet skrot	76
		Tab. 11. Drivkraft använd inom bergverken, fördelad på län.....	78
		Tab. 12. Bergverksanläggningarna och de vid dem sysselsatta arbetarna, fördelade på län.....	79

TABLE OF CONTENTS

Text	Page		Page	
I. Methods used for the statistics.....	13	Tab. H.	Ore, directly applicable for smelting, according to content of iron, phosphorus and sulphur in each county.....	20
II. General survey.....	15	Tab. I.	Ore for concentration and concentrates according to content of iron	21
III. Mines and stone working industry ...	18	Tab. J.	Mining according to work under ground and in open pits in 1954—1958	22
Production:		Tab. K.	Sales of ore, directly applicable for smelting, concentrates and sinter of iron ore	23
Iron ore	18	Tab. L.	Production of other ores than iron ore in 1955—1958	23
Other ores than iron ore	23	Tab. M.	Production of coal, fireclay and clinker clay in 1954—1958	25
Coal, fireclay and clinker clay	24	Tab. N.	Kilns used for burning of lime, dolomite and infusorial earth ..	26
Crude stone and stone manufactures	25	Tab. O.	Consumption of fuel by mines and stone working industry...	27
Consumption of raw materials, etc. ..	26	Tab. P.	Motors used by mines and dressing, briquetting and sintering works.....	28
Fuel, lubricants and electric energy..	28	Tab. R.	Administrative staff in mines and stone working industry...	29
Motive power	28	Tab. S.	Number of workers by sex and age and number of working-hours in mines and stone working industry	30
Administrative staff and workers	28	Tab. T.	Workers engaged in the extraction of ore and coal.....	31
IV. Iron and steel works, metal manufacturing works.....	33	Tab. U.	Number of mining-concession permits for ores and minerals	32
Production:		Tab. W.	Procedures for retaining right of ownership of mines in 1958...	32
Pig iron.....	33	Tab. X.	Production of pig iron in each county in 1956—1958.....	34
Ferro-alloys and sponge iron	36	Tab. Y.	Furnaces for pig iron production	34
Crude steel and wrought iron	36	Tab. Z.	Production of pig iron per blast furnace in 1954—1958.....	35
Forged, hot rolled and hot drawn products of steel and wrought iron	39	Tab. AA.	Production of pig iron per blast furnace in each county in 1956—1958	35
Other metals than iron and steel..	41	Tab. BB.	Output of pig iron according to method of production in 1956—1958	36
Consumption of raw materials, etc...	41			
Fuel, lubricants and electric energy..	44			
Motive power	48			
Administrative staff and workers	48			
Tables in the text				
Tab. A.	Summary concerning the activity of metal and mining industries			15
Tab. B.	Motive power used and consumption of electric energy by metal and mining industries...			16
Tab. C.	Motive power used by metal and mining industries by type of motor			16
Tab. D.	Consumption of fuel by metal and mining industries in 1956—1958			17
Tab. E.	Mines and metal works and number of workers engaged by type of employer.....			17
Tab. F.	Production of pig iron in each county in 1956—1958			19
Tab. G.	Extraction from iron ore mines and value of ore in each county			19

	Page		Page
Tab. CC. Production of ferro-alloys in 1955—1958	37	Tab. PP. Number of workers by sex and age and number of working-hours at iron and steel and metal manufacturing works...	49
Tab. DD. Hearths for wrought iron production	37		
Tab. EE. Furnaces for steel production	38		
Tab. FF. Bessemer and open hearth steel by type of metallurgical process in 1956—1958	38		
Tab. GG. Ingots and steel castings by grade in 1957 and 1958	39		
Tab. HH. Production of forged, hot rolled and hot drawn products of steel and wrought iron in 1956—1958	40		
Tab. II. Production of other metals than iron in 1957 and 1958	41		
Tab. JJ. Consumption of raw materials, etc., by iron and steel works and metal manufacturing works	42		
Tab. KK. Consumption of fuel by iron and steel and metal manufacturing works	45		
Tab. LL. Consumption of fuel by iron and steel works in the manufacture of certain products	46		
Tab. MM. Quantity and purchase value of charcoal consumed at the production of iron and steel	46		
Tab. NN. Motors used by iron and steel and metal manufacturing works	47		
Tab. OO. Administrative staff at iron and steel and metal manufacturing works	48		

Tables

Tab. 1. Extraction from iron ore mines	50
Tab. 2. Dressing of iron ore	58
Tab. 3. Extraction from other ore mines than iron ore mines	64
Tab. 4. Extraction from coal mines	68
Tab. 5. Stone industry and lime kilns: production for sale in each county	69
Tab. 6. Crude stone and stone manufactures, etc.: production for sale in each county	70
Tab. 7. Sintering of iron ore	72
Tab. 8. Production of pig iron, sponge iron and ferro-alloys	73
Tab. 9. Production of wrought iron and crude steel	74
Tab. 10. Production of forged, hot rolled and hot drawn products of wrought iron and steel, as well as scrap	76
Tab. 11. Motive power used in metal and mining industries in each county	78
Tab. 12. Establishments and workers in metal and mining industries in each county	79

Translation of Swedish words frequently occurring in the tables

Alunskiffer	Alum shale	Direkt användbar	
Antra malmgruvor ..	Other ore mines	malm	Ore directly applicable for smelting
Anläggning	Work, plant, mill	Drifttid	Working time
Antal	Number	Drivkraft	Motive power
Anrikning	Dressing	Dygn	Day and night
Arbetare	Worker		
Arbetspersonal	Workers	Eldfast lera	Fireclay
Arbetsställe	Work, plant, mill	Elektrisk generator-drift	Electric generator operation
Avhugg	Scrap	Elektro-	Electric
Avsalu	Sale	Elektrod-	Electrode
		Elenergi	Electric energy
Basisk	Basic	Ferrolegeringsverk ...	Ferro alloys mills
Belägenhet	Situation	Fosforhalt	Content of phosphorus
Bessemer	Bessemer	Fyndighet	Deposit
Bly	Lead	Förbrukning	Consumption
Blästermasugn	Blast furnace		
Bränning	Burning		
Bränsle	Fuel		

Förvaltningspersonal .	Administrative staff	Omedelbar maskin- drift	Direct machine work- ing operation
Genomsnittlig	Average	Pannbrännolja	Boiler fuel oil
Granit och gnejs	Granite and gneiss	Periodisk	Periodical
Gruva	Mine	Salutillverkningar ...	Sales products
Gruvfält	Mine-area	Saluvärde	Sales value
Gråberg	Rock	Silver- och blymalm.	Silver and lead ore
Göt	Ingots	Sinter	Sinter
Hjälparbetare	Auxiliary worker	Skifferoljeverk	Shale oil plant
Härd	Hearth	Skrot	Scrap
Hästkraft (hk)	Horsepower (H P)	Slig	Concentrates
I dagbrott	In open pits	Smältning	Smelting
Induktionsugn	Induction furnace	Smidd, -a	Forged
Industrigrenar	Branches of industry	Sovring	Sorting
Inmuta	Take out a mining con- cession	Stenkol	Coal
Järnhalt	Iron content	Stålgjutgods	Steel castings
Järnmalmsgruvor ...	Iron ore mines	Sur	Acid
Järnsvamp	Sponge iron	Svavel	Sulphur
Järnverk	Iron works	Svavelhalt	Content of sulphur
Kalk, kalksten	Lime, limestone	Svavelkis	Iron pyrites
Kalk- och kritbruk ..	Lime and chalk mills	Sönade	Forfeited claims
Kapacitet	Capacity	Tackjärn	Pig iron
Klinkerlera	Clinker clay	Tegel	Bricks
Koks	Coke	Tillverkningar	Products, manufactu- res
Kolgruvor	Coal mines	Timmar	Hours
Kontinuerlig	Continuous	Torv	Peat
Kvalitetsprodukt	Superior-quality pro- duct	Totalt	Total
Kvantitet	Quantity	Träbränsle	Wood fuel
Kvinnor	Women	Träkol	Charcoal
Lager	Stocks	Ugn	Furnace, kiln, retort
Ljusbågsugn	Electric arc furnace	Under jord	Underground
Län	County	Uppfordring	Hoisting, extraction
Marmor	Marble	Utgjorda arbetstimmar	Working-hours exe- cuted
Martingöt	Open hearth ingots	Utmål	Concession
Masugn	Blast furnace	Varmdragna	Hot drawn
Masugns gas	Blast furnace gas	Varmsvalsade	Hot rolled
Medelhalt	Average content	Vattenturbiner	Water turbines
Metallframställnings- verk	Metal manufacturing works	Ved	Firewood
Motor	Motor	Vällmetall	Wrought iron
Mutsedel	Mining concession per- mit	Värde	Value
Män	Men	Ångturbiner	Steam turbines
		Äldre varp	Old waste
		Ämnen	Blooms, billets, slabs

Summary

The annual special report on the metal and mining industries in Sweden published by Kommerskollegium contains more details concerning those branches than the general report on industry. The statistics are based on data given by the producers concerned. The following branches are dealt with in the report: 1) iron ore mines and dressing, briquetting and sintering plants; 2) other ore mines and dressing plants; 3) coal mines; 4) iron and steel works and ferro-alloys plants; 5) metal manufacturing works; 6) stone working industry, i. e. feldspar and quartz mills, paving stone works, other stone quarries and crude stone works, stone processing industry; 7) lime and chalk mills; 8) shale oil plants.

After several years of continuous expansion the output of the metal and mining industries suffered a minor set back in 1958. The decrease was more pronounced as regards the manufacture of pig iron and sponge iron than as regards later stages of manufacturing.

The output of iron ores decreased by 8 % and amounted to 18,3 million tons in 1958 in comparison with 19,9 millions in 1957. The production of sinter was 2 350 033 tons, a decrease of 8,5 % in comparison with the previous year.

The total extraction of other metal ores amounted during 1958 to 6 101 tons of ore directly applicable for smelting and 670 040 tons of concentrates of different kinds to a total value of 128,5 million crowns. During recent years the mining, as regards the different products,

was distributed as has been shown in table L. A calculation of the different ores, has given as a result the quantities shown on page 24. Most important as regards exports was zinc ore both in respect of quantity and value.

The extraction of coal was somewhat higher during 1958 than during 1957 (table M).

Amongst the different kinds of stone wares the production of paving stone has decreased. At the lime and chalk kilns there was a decrease in the production of burnt lime from 585 000 tons in 1957 to 528 000 tons in 1958. The quantities of slaked lime and burnt dolomite were slightly lower during the year covered by the report than in the previous year.

The production of oil from alum shale on an industrial scale required 1 802 122 tons of shale. Among other products 35 763 m³ of petrol and 34 002 tons of sulphur were produced in 6 retorts.

During the year 1 324 087 tons of pig iron were produced. The figure is lower by 8,4 % than the record production of 1 446 067 tons of the preceding year. As regards the fuel used in the production of pig iron, there was a decrease of coke pig iron, in 1958, by 122 475 tons to 1 204 231 tons. The output of charcoal pig iron which has declined over a long succession of years, decreased during 1958 by 12 718 tons.

The manufacture of ferro-alloys showed a minor reduction and amounted to

89 970 tons in comparison with 97 259 tons in 1957.

The quantity of sponge iron produced was 99 057 tons to a value of 40,2 million crowns. Corresponding figures for 1957 were 136 014 tons and 55,4 million crowns. A considerable expansion of this production can be expected during the next few years. The annual capacity is calculated at about 150 000 tons in the seven iron sponge plants now at work in the country.

The output of crude steel decreased from 2 482 614 tons in 1957 to 2 407 116 tons in 1958. The output of 1957 represented the highest figure hitherto reached for these products. There was however a continued increase in the production of basic Bessemer ingots and higher qualities of electric arc furnace ingots. The production of electric steel, which during recent years has covered an increasing share of the total steel production, was in 1958 45,4 % thereof, corresponding to 45,2 % the preceding year.

Also the output of forged and hot rolled products was nearly the same

totally as the previous year. Especially may be mentioned an increased manufacture of concrete reinforcement bars and some dimensions of sheetmetal. On the other hand the manufacture of beams was lower in comparison with the previous year.

The production of other metals than steel increased above all in the case of aluminium and lead.

The total consumption of electric energy of the metal and mining industries during 1958 surpassed the year before by 2,4 % or 115 million kWh. This increase concerned mainly the mines while there were minor reductions in several other branches.

The consumption of different kinds of fuel during the year covered by the report was on the whole characterized by the same tendencies as in the preceding year.

The total number of workers employed amounted to 64 736, of which 62 341 men and 2 395 women. The corresponding total for 1957 was 67 206. The reduction in 1958 was apparent in all branches except mining.

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	»	Repetition
Intet finns att redovisa	—	Magnitude nil
För litet att upptagas	0,0	Magnitude less than half of unit employed
Uppgift ej tillgänglig	..	Data not available

I. Tillämpade redovisningsgrunder

Kommerskollegii berättelse om Sveriges bergshantering, som utgör en specialberättelse beträffande bergverken, innehåller mera detaljerade uppgifter om dessa än kollegii allmänna industriberättelse. Följande industrigrenar behandlas i bergverksberättelsen: 1) järnmalmgruvor samt anriknings-, briketterings- och sintringsverk (inkl. sjö- och myrmalmstäckter), 2) andra malmgruvor och anrikningsverk, 3) kolgruvor, 4) järn- och stålverk samt ferrolegeringsverk, 5) metallframställningsverk, 6) stenindustri, d. v. s. fältspats- och kvartsbrott, gatstenshuggerier, andra stenbrott och grovstenshuggerier samt finare stenförädlingsindustri, 7) kalk- och kritbruk samt 8) skifferoljeverk, vilka sistnämnda i industriberättelsen ingå i gruppen kemisk och kemisk-teknisk industri.

Bergverksstatistiken bygger på uppgifter lämnade av vederbörande näringsidkare. Jämlikt gruvlagen, § 77, och lagen den 28 maj 1886 angående stenkolsfyndigheter m. m., § 42, skall gruvägaren respektive koncessionsinnehavaren årligen före den 1 mars året näst efter redogörelseåret till bergmästaren insända statistiska uppgifter över sin verksamhet. Samma skyldighet föreligger jämlikt kungl. kungörelsen den 16 maj 1913 (nr 84) för var och en, vilken såsom näring idkar bergverksdrift, varvid den till bergmästaren insända uppgiften även skall omfatta fabrik, som drives i samband med bergverk. Uppgifterna inhämtas å blanketter, som fastställts av kommerskollegii-

um efter samråd med olika statliga myndigheter och näringsorganisationer.

Beträffande företagens redovisning gäller, att malm- och kolgruvor samt järnverk och metallframställningsverk ingå i bergverksstatistiken oberoende av produktionens storlek. För stenindustri samt kalk- och kritbruk gälla i stort sett samma regler, som tillämpas inom industristatistiken. Fr. o. m. 1946 är sålunda antalet sysselsatta personer bestämmande för ett arbetsställes medtagande i statistiken. Beträffande de tidigare gällande reglerna hänvisas till 1948 års bergverksberättelse. För arbetsställes medräkning tillämpas sålunda med vissa nedan angivna undantag den huvudregeln, att antalet sysselsatta (ägare samt förvaltnings- och arbetarpersonal men exkl. hemarbetare) i årsgenomsnitt skall utgöra minst 5 personer. De större firmornas stenbrott och gatstenshuggerier äro dock undantagna från berörda regel. Det bör även påpekas, att produktionsuppgifterna genomgående hänföra sig till samtliga anläggningar, oberoende av storleken.

Principiellt räknas i bergverksstatistiken varje lokalt fristående arbetsställe (anläggning) som en industriell enhet. Med avseende på malmgruvorna gäller dock, att en anläggning stundom representerar en sammanslagning av såväl inom samma malmfält som i vissa fall inom olika malmfält belägna under samma förvaltning stående gruvbrytningsföretag. I samma grupper som gruvorna ingå även anriknings-, briketterings- och sintringsverk. I de fall,

då dessa äro direkt kombinerade med gruvbrytning, ha de dock ej räknats som självständiga arbetsställen.

Gruppen järn- och stålverk sammanfaller i huvudsak med de i industriberättelsen under rubriken järn- och stålverk redovisade anläggningarna. I bergverksberättelsen ha emellertid medtagits vissa verk, som vid sidan av järnframställning till övervägande delen driva järnmanufaktur- eller verkstadsrörelse och därför i industriberättelsen förts under sistnämnda grupper. Dessa senare verk ha i denna berättelse sammanförts under rubriken andra järnframställningsverk. Drivas järn- och stålverken i kombination med anriknings-, briketterings- eller sintringsverk respektive med ferrolegeringsverk, redovisas dessa anslutna verk som självständiga arbetsställen inom vederbörande grupper.

Den i bergverksberättelsen redovisade gruppen metallframställningsverk omfattar anläggningar, vilka huvudsakligen framställa metaller ur malmer samt purple-ore.

För stenbrott och stenhuggerier har det på grund av denna industrigrens speciella karaktär ansetts lämpligt att sammanföra inom samma kommun och av samma företagare drivna anläggningar till ett arbetsställe. Undantag härifrån utgöra gatstensfabriker och storbrott, vilka var för sig räknas såsom särskilda arbetsställen.

Till kalk- och kritbruk föras förutom egentliga kalk- och kritbruk även kiselgur-, kalkstensmjöls- eller gödningskalkfabriker samt självständiga kaolinbruk. Anmärkas bör, att i produktionssiffrorna för bränd kalk även ingår den kalk, som erhålles från kalkbränningen

vid karbidfabriker, kopparverk, sockerbruk och sulfatmassfabriker.

Produktionen vid de i bergverksberättelsen redovisade företagen meddelas i tabellavdelningens tio första tabeller, varvid i tabellerna 1—4 och 7—10 den totala tillverkningen redovisas, oavsett om denna försålts eller ej under redogörelseåret. I tabellerna 8—10 angives även produktionen för avsalu inom landet och till export samt i tabellerna 5 och 6 enbart avsaluproduktionen. Såsom tillverkningarnas respektive avsaluproduktionens värde redovisas de salufärdiga produkternas försäljningsvärde fritt banvagn, fartyg eller bil etc., med frånräkning av rabatter men med inräkning av emballerings- och andra försäljningskostnader samt kostnad för transport med egna transportmedel. Då produktionen icke i dess helhet försålts under året, beräknas värdet för den osålda delen efter försäljningspriset å respektive produkter vid redogörelseårets slut. I fråga om legosmältningen av metaller och ferrolegeringar redovisas den av företagen intjänata bruttoersättningen inberäknat värdet av tillsläppta material o. d. Där emot redovisas legovalsning av järnverksprodukter med dessa produkters totala försäljningsvärde, såsom även sker i fråga om legoanrikning av malmer. Vidare bör nämnas, att såsom avsaluproduktion även räknats produkter, som överförts från ett arbetsställe till annat uppgiftslämnaren tillhörigt arbetsställe för vidare bearbetning där.

Vad slutligen beträffar redovisningen av förbrukade råvaror m. m. samt av bränsle, smörjmedel och elenergi samt använd drivkraft och sysselsatt personal, hänvisas till redogörelser i texten under respektive rubriker.

II. Allmän översikt

Efter en under hela efterkrigstiden i stort sett oavbruten årlig ökning i de svenska gruvornas samt järnverkens produktion inträffade under 1958 en nedgång i produktionen av flertalet hithörande varuslag. Nedgången var dock totalt sett tämligen måttlig.

Järnmalmsbrytningen låg kvantitetsmässigt ca 8 % under 1957 års siffra. Även exporten var lägre än 1957 och utgjorde 14,6 milj. ton styckemalm och slig.

Tackjärnsproduktionen sjönk under 1958 ned till ungefär 1956 års nivå. Tillverkningen av järnsvamp minskade betydligt och utgjorde ca 99 000 ton mot ca 136 000 ton år 1957 och ca 122 000 ton år 1956.

Tillverkningen av göt och stålgiutgoods år 1958 var 3,1 % lägre än 1957 men låg något över 1956 års nivå. För de varmvalsade och varmdragna produkterna förelåg endast en mindre nedgång totalt sett.

Brytningen och bearbetningen av de olika stenindustriella produkterna föredde en oenhetlig och i många fall minskande tendens.

Tab. A visar, att minskning 1958 förelåg beträffande såväl arbetarpersonalen som salutillverkningarnas värde medan däremot antalet anställda inom gruppen förvaltningspersonal fortsatte att stiga. Salutillverkningarnas värde överensstämmer ej med motsvarande värdesummor i tabellerna 1—10, beroende bl. a. på att i tabell A angivna saluvärde även innefattar andra tillverkningar än de i ovannämnda tabeller redovisade samt att i dessa förekommande dubbelräkningar så vitt möjligt undvikits vid beräkningen av i tabell A meddelade saluvärden.

En översikt över den under 1958 vid bergverken använda drivkraften m. m. lämnas i tabell B. Detaljerad redovisning för de särskilda slagen av nyttjade motorer lämnas i tabell C. Motorernas styrka anges i under året uttagna

Tab. A. Summariska uppgifter beträffande verksamheten inom bergverken

Grenar	Antal arbets- ställen	Förvalt- nings- personal	Arbetar- personal	Utgjorda arbets- timmar i 1 000-tal	Salutill- verkningar- nas värde 1 000 kr
Järngruvor	68	2 002	11 244	21 715	1 058 443
Andra malmgruvor	26	652	2 723	5 162	129 716
Kolgruvor	12	60	805	1 395	10 902
Järnverk	42	7 348	31 421	65 680	2 047 525
Andra järnframställningsverk ¹	8	3 619	8 557	18 062	584 618
Ferrolegeringsverk	9	200	1 158	2 408	140 731
Metallframställningsverk	5	559	1 655	3 378	204 752
Kalk- och kritbruk	50	199	1 476	3 040	57 751
Fältspats- och kvartsbrott	17	37	202	407	6 643
Andra stenindustriella anläggningar....	275	671	4 584	8 664	116 125
Skifferoljeverk	1	328	911	1 961	36 576
Summa: 1958	513	15 675	64 736	131 872	4 393 782
1957	547	15 373	67 206	138 266	4 810 199

¹ Dessa verk ha i industrierättelsen förts under grupperna järn- och stålmanufaktur eller »andra mekaniska verkstäder och gjuterier».

Tab. B. Använd drivkraft samt förbrukningen av elenergi inom bergverken

Grenar	Drivkraft i eff. hk		Förbrukning av elenergi 1 000 kWh
	för omedel- bar drift av maskiner o. apparater	för drivan- de av el- generatorer	
Järngruvor	281 275	—	486 232
Andra malmgruvor	113 582	280	218 731
Kolgruvor	10 215	—	12 484
Järnverk	984 035	—	2 283 653
Andra järnframställningsverk	180 817	—	265 500
Ferrolegeringsverk	14 823	—	665 076
Metallframställningsverk	51 558	—	581 921
Kalk- och kritbruk	22 637	100	25 002
Fältspats- och kvartsbrott	3 657	—	4 238
Andra stenindustriella anläggningar	62 825	170	45 086
Skifferoljeverk	32 319	—	304 666
Summa: 1958	1 757 743	550	4 892 589
1957	1 702 692	685	4 777 720

effektiva hästkrafter. Beträffande de uppgivna siffrorna om antalet eff. hk för drivande av elgeneratorer må påpekas, att en avsevärd del av dessa motorer år 1957 överförts till gruppen elverk i årsberättelsen Industri, och ifrå-

gavarande anläggningar betraktas nu som självständiga arbetsställen. Fördelningen av drivkraften på de särskilda länen framgår av tabell 11, i vilken uppgifter meddelas angående hästkraftsstyrkan hos såväl de för omedelbar drift

Tab. C. Drivkraft, använd vid bergverken, fördelad på olika slag av motorer

	Vattenturbiner		Ångmaskiner(m) Ångturbiner		Olje- och gasmotorer		Elektriska motorer		Summa motorer	
	antal	hk	antal	hk	antal	hk	antal	hk	antal	hk
Vid <i>gruvor, anriknings-, briketterings- och sintringsverk</i>										
a) för omedelbar maskindrift	—	—	—	—	99	3 282	17 526	401 790	17 625	405 072
b) för elektrisk generatordrift	2	280	—	—	—	—	—	—	2	280
Vid <i>järn- och stålverk samt metallframställningsverk</i>										
a) för omedelbar maskindrift	1	125	—	—	1	80	78 081	1 231 028	78 083	1 231 233
b) för elektrisk generatordrift	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vid <i>stenindustriella anläggningar</i>										
a) för omedelbar maskindrift	—	—	—	—	139	5 809	9 052	115 629	9 191	121 438
b) för elektrisk generatordrift	1	100	—	—	1	170	—	—	2	270
<i>Summa motorer</i>										
a) för omedelbar maskindrift	1	125	—	—	239	9 171	104 659	1 748 447	104 899	1 757 743
b) för elektrisk generatordrift	3	380	—	—	1	170	—	—	4	550

Tab. D. Bränsleförbrukningen vid bergverken åren 1956—1958

År	Stenkol	Koks	Torv	Träkol	Träbränsle, (ved m. m.)	Ben- sin, foto- gen m. m.	Motor- och pann- bränn- olja	Masugns- och koks- ugns gas	Summa bränsle med reduk- tion till stenkol ¹
	ton	ton	ton	1 000 hl	m ³	ton	ton	1 000 m ³	ton
1956	163 726	1 029 469	415	4 150	280 818	3 979	472 351	1 492 458	2 125 402
1957	141 132	1 102 526	485	4 010	247 594	4 299	468 932	2 237 932	2 155 430
1958	86 030	955 965	270	3 033	264 336	3 732	470 001	1 991 657	1 937 697

¹ Angående reduktionstal se not till tab. O. Förbrukningen av masugns- och koksugns gas är ej inräknad i den totala, till stenkol reducerade, bränsleförbrukningen.

av maskiner och apparater som de för drivande av elektricitetsgeneratorer använda motorerna.

En allmän översikt över bergverkens förbrukning av bränsle under åren 1956—1958 lämnas i tab. D. Förbrukningen av de olika bränsleslagen vid bergverken under redogörelseåret kän-

netecknades i stort sett av samma tendenser, som gjorde sig gällande 1957.

I likhet med föregående år ha vissa beräkningar gjorts i syfte att erhålla ett enhetligt mått på bergverkens totala konsumtion av bränslemedel. Resultatet av dessa beräkningar framgår av kolumnen längst till höger i tabell D. Redo-

Tab. E. Bergverksanläggningarna och de vid dem sysselsatta arbetarna, fördelade efter arbetsgivare

	Enskilda personer		Aktiebolag		Annat bolag, stiftelse el. dyl.		Ekonomisk förening		Kommun		Staten	
	Arbets- ställen	Arbetare	Arbets- ställen	Arbetare	Arbets- ställen	Arbetare	Arbets- ställen	Arbetare	Arbets- ställen	Arbetare	Arbets- ställen	Arbetare
Järngruvor	—	—	66	11 104	2	140	—	—	—	—	—	—
Andra malmgruvor	—	—	23	2 260	3	463	—	—	—	—	—	—
Kolgruvor	4	16	8	789	—	—	—	—	—	—	—	—
Järnverk	—	—	42	31 421	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra järnframställningsverk ..	—	—	8	8 557	—	—	—	—	—	—	—	—
Ferrolegeringsverk	—	—	9	1 158	—	—	—	—	—	—	—	—
Metallframställningsverk	—	—	5	1 655	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalk- och kritbruk	4	44	42	1 393	2	12	2	27	—	—	—	—
Fältspats- och kvartsbrott	8	48	8	151	1	3	—	—	—	—	—	—
Andra stenindustriella anlägg.	56	559	168	3 462	38	382	9	136	2	23	2	22
Skifferoljeverk	—	—	1	911	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa: 1958	72	667	330	62 861	46	1 000	11	163	2	23	2	22
1957	77	757	406	65 150	45	1 030	15	225	4	44	—	—

görelseårets totala bränsleförbrukning skulle i enlighet härmed motsvara omkring 1 938 000 ton stenkolk, vilket innebär en minskning med 10,1 % i förhållande till 1957 års förbrukning. Givetvis kan vid detta slags beräkningar hänsyn ej tagas till det ganska växlande värmevärdet hos olika kvaliteter av ett och samma bränsleslag. Den erhållna totalsiffran kan regelbundet anses något för hög, enär de redovisade stenkolen vid här gjord beräkning genomgående anses betyda prima engelska kol, medan i verkligheten inom flera produktionsgrenar stenkolk med betydligt lägre värmevärde förbrukas, såsom vid stenkolsbrytningen och järnsvamptillverkningen, där de kol, som användas, till stor del äro svenska.

Med hänsyn till de särskilda slagen av arbetsgivare fördelas bergverken i sex grupper, nämligen i sådana där arbetsgivaren utgöres av 1) enskild person, 2) aktiebolag, 3) annat bolag (kommanditbolag, handelsbolag, enskilt bolag inkl. oskift dödsbo), stiftelse eller dylikt, 4) ekonomisk förening, 5) kommun eller 6) staten. Fördelningen göres helt efter de formella ägandeförhållandena, så att exempelvis till de båda sista av ovan angivna ägaregrupper föras endast anläggningar, som drivas direkt (alltså ej i aktiebolagsform eller dylikt) av kommun eller staten. Föregående tabell (tab. E) utvisar för de olika bergverksgrenarna anläggningarnas fördelning på skilda kategorier av arbetsgivare.

III. Gruvor och stenindustriella anläggningar

Produktion

Järnmalm. Brytningen av järnmalm sjönk avsevärt och låg på betydligt lägre nivå än 1957. Den under 1958 vunna kvantiteten uppgick till 18 312 000 ton mot 19 924 000 ton år 1957.

Årligen	Antal med malmfångst arbetade utmål	Vunnen malm (direkt användbar malm och slig)	
		Totalt	Därav manganhaltig järnmalm ¹
		1 000 ton	1 000 ton
1921—1930	271	7 842	50
1931—1935	232	5 251	87
1936—1940	330	13 040	169
1941—1945	376	8 437	115
1946—1950	339	11 277	95
1951—1955	377	16 399	46
1954	382	15 325	8
1955	385	17 355	126
1956	403	18 947	117
1957	417	19 924	47
1958	409	18 312	62

Brytningen av direkt användbar malm fortsatte vid Smålands Taberg, vilken malm helt gått till export.

Nedanstående tabell G avser att visa utbytet av järnmalm i förhållande till totala berg- och malmbrytningen inom fyndigheterna i olika län. I den direkt användbara malmen och anrikningsgodset ha ej inräknats ur äldre varp erhållna kvantiteter. Värdesiffrorna avse däremot all under året vunnen direkt användbar malm.

Av all under året vunnen direkt användbar malm, 16 397 423 ton, hade 7 471 582 ton erhållits vid 27 i samband med gruvbrytningen drivna magnetiska sovrings- och separeringsverk, 1 551 656 ton vid 6 kombinerade verk samt 228 190 ton vid 3 våtmekaniska verk.

¹ Enligt definition av den enligt 1928 års internationella konvention rörande ekonomisk statistik till-satta expertkommittén räknas såsom manganhaltiga järnmalmerna de järnmalmerna, vilkas manganhalt ligger mellan 10 % och 80 % av järnhalten, om den sammanlagda halten är minst 40 %. Beträffande mangan-kvantiteten i järnmalmerna se sid. 24.

Tab. F. Produktionen av järnmalm inom olika län åren 1956—1958

Län	Vunnen malm (direkt användbar malm och slig)					
	1956		1957		1958	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Stockholms län	19 673	0,1	18 528	0,1	14 732	0,1
Uppsala län	279 896	1,5	316 401	1,6	283 569	1,6
Södermanlands län	131 206	0,7	129 723	0,6	90 275	0,5
Jönköpings län	36 809	0,2	60 019	0,3	37 763	0,2
Värmlands län	109 359	0,6	101 190	0,5	97 829	0,5
Örebro län	718 611	3,8	737 948	3,7	630 416	3,4
Västmanlands län	519 276	2,7	536 667	2,7	441 556	2,4
Kopparbergs län	2 677 781	14,1	2 748 146	13,8	2 852 041	15,6
Gävleborgs län	79 906	0,4	112 581	0,6	108 166	0,6
Norrbottnens län	14 374 868	75,9	15 162 366	76,1	13 755 781	75,1
Hela riket	18 947 385	100,0	19 923 569	100,0	18 312 128	100,0

År 1957 redovisades 7 215 128 ton erhallna vid magnetiska och 1 652 159 ton vid kombinerade verk samt 348 587 ton vid våtmekaniska verk.

I tabell H ha sammanställts uppgifter länsvis beträffande den direkt använd-

bara malmens halt av järn, fosfor och svavel. Fosforhalten har därvid omräknats till 50 % järnhalt.

Från gruvorna erhålles förutom direkt användbar malm även anrikningsmalm, år 1958 utgörande 4 653 725 ton.

Tab. G. Berg- och malmbrytningen i järnmalmgruvorna samt malmvärdet inom olika län

Län	Inom fyndigheterna bruten malm och berg							All producerad direkt användbar malm	
	Totalt	Därav						Värde	Medelvärde per ton
		direkt användbar malm		anrikningsmalm		gråberg			
		1000 ton	1000 ton	%	1000 ton	%	1000 ton		
Stockholms län	59	—	—	43	72,9	16	27,1	—	—
Uppsala län	519	236	45,5	120	23,1	163	31,4	12 491	52,29
Södermanlands län	226	26	11,5	167	73,9	33	14,6	1 136	43,74
Jönköpings län	38	38	100,0	—	—	—	—	180	4,77
Värmlands län	266	21	7,9	184	69,2	61	22,9	883	42,56
Örebro län	1 334	338	25,3	543	40,7	453	34,0	17 289	50,38
Västmanlands län	1 225	201	16,4	799	65,2	225	18,4	7 648	37,93
Kopparbergs län	5 292	2 115	40,0	1 496	28,2	1 681	31,8	100 324	47,44
Gävleborgs län	343	—	—	282	82,2	61	17,8	—	—
Norrbottnens län	17 155	13 126	76,5	902	5,3	3 127	18,2	632 866	47,18
Hela riket: 1958	26 457	16 101	60,9	4 536	17,1	5 820	22,0	772 817	47,13
1957	29 384	17 753	60,4	4 082	13,9	7 549	25,7	833 003	46,04

Tab. H. Fördelning av direkt användbar malm efter järnhalt, fosforhalt och svavelhalt inom olika län. Ton

	Uppsala län	Söder- man- landslän	Jönkö- pings län	Värmlands- län	Örebro län	Väst- man- landslän	Koppar- bergs län	Norrbottnens län	Hela riket	
									1958	1957
<i>Järnhalt</i>										
Under 40 %	129 141	12 361	37 763	1 561	—	—	119 300	—	300 126	562 245
Fr. o. m. 40 % intill 50 %	109 750	13 612	—	—	190 799	195 408	—	—	509 569	1 232 859
» 50 % » 60 %	—	—	—	19 186	152 275	6 247	1 263 376	9 382 656	10 823 740	11 419 167
» 60 % » 70 %	—	—	—	—	104	—	731 957	4 031 927	4 763 988	4 878 058
<i>Fosforhalt¹</i>										
Under 0,006 %	238 891	—	—	—	—	52 573	138 425	—	429 889	592 785
Fr. o. m. 0,006 % intill 0,04 %	—	25 973	—	20 747	343 178	149 082	154 502	664 857	1 358 339	1 669 699
» 0,04 % » 0,1 %	—	—	37 763	—	—	—	—	321 145	358 908	351 239
» 0,1 % » 0,7 %	—	—	—	—	—	—	1 821 706	5 616 911	7 438 617	6 972 178
» 0,7 % » 1,0 %	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 232 981
1,0 % och däröver ..	—	—	—	—	—	—	—	6 811 670	6 811 670	7 273 447
<i>Svavelhalt</i>										
Under 0,01 %	—	—	—	19 186	48 113	26 188	1 709 841	387 873	2 191 201	2 294 108
Fr. o. m. 0,01 % intill 0,05 %	238 891	4 756	37 763	1 561	162 152	127 977	207 961	10 325 958	11 107 019	12 208 293
0,05 % och däröver ..	—	21 217	—	—	132 913	47 490	196 831	2 700 752	3 099 203	3 589 928
Summa direkt användbar malm	238 891	25 973	37 763	20 747	343 178	201 655	2 114 633	13 414 583	16 397 423	18 092 329

¹ Omräknad till 50 % järnhalt.

Därav härrörde 2 351 509 ton från 17 av de tidigare omnämnda magnetiska sovrings- och separeringsverken jämte ytterligare 14 dylika verk, 27 442 ton från 2 våtmekaniska verk samt 954 813 ton från 5 kombinerade sovrings- och separeringsverk. År 1957 utgjorde totalkvantiteten anrikningsmalm 4 258 100 ton, varav 2 183 589 ton erhållits från magnetiska sovrings- och separeringsverk. Anrikningsmalmen bearbetas vidare till järnmalmsslig, varav större delen genom sintring överföres i styckform vid härför anlagda verk. Vid tillverkningen av sinter inblandas i rågodset även krossad styckemalm m. m. Antal i gång varande sintringsverk under 1958 uppgick till 20. Den genomsnittliga drifttiden per verk utgjorde 5 632 timmar. År 1958 förbrukades vid sintringsverken förutom 1 655 181 ton slig 537 683 ton krossad styckemalm, 15 962 ton glödspån o. d. samt 299 322 ton slagg, kalksten m. m. Beträffande produktionen av slig och sinter under åren 1954—1958 meddelas nedan en översikt. Briketteringen av järnmalmsslig har helt upphört sedan flera år tillbaka.

År	Kvantitet Ton	Värde 1 000 kr
Järnmalmsslig		
1954	1 287 407	66 712
1955	1 355 912	66 360
1956	1 683 862	91 143
1957	1 831 240	104 044
1958	1 914 705	113 463
Järnmalmssinter		
1954	1 661 716	111 533
1955	1 998 693	133 746
1956	2 354 831	171 193
1957	2 568 832	207 457
1958	2 350 033	184 301

Den tillverkade sligens järnhalt i förhållande till det behandlade rågodsets belyses i tabell I.

Utbytet av färdig vara, d. v. s. sligkvantiteten i förhållande till mängden behandlat rågods, utgjorde 46,7 %. Motsvarande utbyte år 1957 var 47,4 %.

I nedanstående översikter är den producerade sligen för år 1958 fördelad efter olika fosfor- och svavelhalt, varvid fosforhalten omräknats till 50 % järnhalt.

En verkställd beräkning angående

Tab. I. Fördelning av bearbetat anrikningsgods och slig efter järnhalt

Bearbetat rågods		Därav framställd slig i ton med en genomsnittlig järnhalt av					Kvantitet slig i förhållande till bearbetat rågods i %
Med en genomsnittlig järnhalt av	Ton	under 50 %	50 % in- till 60 %	60 % in- till 70 %	70 % och däröver	Summa	
Under 30 %	292 781	—	—	99 788	—	99 788	34,1
Fr. o. m. 30 intill 40 % ..	2 639 017	—	248 342	873 678	—	1 122 020	42,5
» 40 » 50 % ..	710 607	—	35 512	287 824	97 052	420 388	59,2
» 50 » 60 % ..	404 351	—	—	10 489	236 034	246 523	61,0
» 60 % o. däröver	—	—	—	—	—	—	—
Summa: 1958	4 046 756	—	283 854	1 271 779	333 086	1 888 719	46,7
1957	3 812 349	1 464	173 739	1 273 211	359 845	1 808 259	47,4

¹ Härutöver ha framställts 25 986 ton järnmalmsslig (järnhalt 60—70 %) ur sammanlagt 425 027 ton rågods med en järnhalt av under 30 %, varur huvudsakligen utvunnits annan slig än järnmalmsslig. Jfr not 7 å sid. 58—59, not 6 å sid. 60—61 och not 2 å sid. 62—63.

	Totalkvantitet malm	Innehållen järnmängd	Medelhalt i %	
	Ton	Ton	1958	1957
Direkt användbar malm	16 397 423	9 806 497	59,8	58,5
Slig	1 914 705	1 220 369	63,7	63,8
Summa: 1958	18 312 128	11 026 866	60,2	—
1957	19 923 569	11 749 378	—	59,0

innehållen järnmängd i den direkt användbara malmen och sligen ger för år 1958 ovanstående resultat.

Fosforhalt	Slig i ton
Under 0,006 %	451 629
0,006—0,04 %	1 089 080
0,04—0,1 %	—
0,1—0,7 %	373 996
0,7 % och däröver	—
Summa	1 914 705

Svavelhalt	Slig i ton
Under 0,01 %	706 500
0,01—0,05 %	719 100
0,05 och däröver	489 105
Summa	1 914 705

Förutom ovan redovisad slig, erhållen genom anrikning av inhemsk järnmalm, har under 1958 vid tvenne kopparverk som biprodukt vid framställning av koppar ur svavelkisbränder, till vilka utländsk svavelkis till övervägande delen utgjort råvara, erhållits s. k. purple-

ore, med hänsyn till järnhalt jämförlig med järnmalmsslig (55 å 60 % järn). Ifrågavarande produktion uppgick till 72 608 ton med ett värde av 6 898 000 kr, medan kvantiteten för år 1957 utgjorde 65 892 ton. Av den totala purple-oreproduktionen ha 274 ton med ett värde av 26 000 kr angivits vara avsedda till avsalu. Vid det ena av verken ha av 79 709 ton purple-ore framställts 78 119 ton briketter till ett värde av 7 073 000 kr. Briketteringen pågick i 7 536 timmar. Vid det andra verket framställdes av 27 139 ton purple-ore 25 343 ton sinte till ett värde av 2 250 000 kr. Sintringen pågick i 7 224 timmar.

Sysselsättningens fördelning under senare år på gruvarbete under jord, i dagbrott och vid allt egentligt gruvarbete överhuvud belyses i tabell J.

Samtliga de sifferuppgifter, som i det

Tab. J. Gruvbrytningens fördelning på arbete under jord och i dagbrott åren 1954—1958

År	Arbete under jord			Arbete i dagbrott			Allt arbete med malmfångsten		
	Under jord brutet berg och malm	Ton per arbetare	Ton per arbetstimme	I dagen brutet berg och malm	Ton per arbetare	Ton per arbetstimme	Totala kvantiteten vunnna malm	Ton per arbetare	Ton per arbetstimme
	Ton			Ton			Ton		
1954	12 776 332	3 407	1,98	10 127 966	18 150	9,34	15 325 448	1 649	0,85
1955	15 154 337	3 781	2,02	9 950 948	18 126	9,29	17 354 807	1 801	0,92
1956	16 749 005	3 972	2,15	9 733 920	17 828	9,13	18 947 385	1 883	0,97
1957	19 793 564	4 474	2,43	9 590 021	20 232	9,31	19 923 569	1 885	0,97
1958	20 371 936	4 508	2,39	6 085 078	19 629	9,54	18 312 128	1 684	0,87

Tab. K. Omsättningen av direkt användbar malm, slig och sinter av järnmalm. Ton

	Direkt användbar malm	Slig	Sinter
<i>Lager vid årets början</i> ¹	2 769 313	292 198	41 740
<i>Produktion under året</i>	16 397 423	1 914 705	2 350 033
<i>Leveranser under året, totalt</i>	15 302 721	1 696 501	2 299 310
därav: a) till egna verk	256 941	1 012 691	2 153 647
b) för annan inhemsk förbrukning	1 026 671	201 058	20 222
c) för export	14 019 109	482 752	125 441
<i>Lagerjustering</i>	— 289 345	+ 9 435	— 3 295
<i>Lager vid årets slut</i> ¹	1 574 670	519 837	89 168

¹ Uppgifterna avse totala lagren vid gruvor, anriknings- och sintringsverk samt i hamnar lagrad malm m. m. från redovisade gruvor och anrikningsverk. — ² Inkl. limonitmalm.

föregående meddelats, avse produktionen från järnmalmsgruvor, varvid 6 941 ton limonitmalm med en järnhalt av 28,1 % vid Stollbergsfältet inräknats. Därjämte ha under år 1958 upptagits obetydliga kvantiteter sjö- och myrmalm ur några småländska sjöar.

Lagren av direkt användbar malm ökade under 1958 med 805 000 ton. Tabellen K över omsättningen av järnmalm visar, att även lagren av slig ökade, vilket huvudsakligen sammanhänger med minskade leveranser för inhemsk förbrukning.

Andra malmer än järnmalm. Den totala brytningen av s. k. ädlare malmer uppgick, såsom framgår av tabell 3 i tabellavdelningen, under år 1958 till

6 101 ton direkt användbar malm av olika slag med ett sammanlagt värde av 102 000 kr jämte 2 701 506 ton för anrikning avsedd produkt. Vid 22 anrikningsverk, vilka med få undantag använde flotationsanrikningsmetoden, behandlades under redogörelseåret 2 700 837 ton rågods. Av nämnda verk ha två även framställt järnmalmsslig. En del av rågodset utgjorde avfall efter järnmalmsanrikning. Sammanlagt framställdes 670 040 ton slig av skilda slag med ett värde av 128,4 miljoner kr. Verken voro för anrikning av enbart annan malm än järnmalm i gång sammanlagt 79 416 timmar.

Under senare år har malmfångsten fördelat sig på de olika produkterna på sätt som visas i tab. L.

Tab. L. Produktionen av andra malmer än järnmalm åren 1955—1958. Ton

	1955	1956	1957	1958
Grafitmalm	280	400	746	538
Guldmalm	52 276	45 230	47 022	71 824
Kopparmalm	67 130	69 920	76 975	75 999
Manganmalm	15 383	29 250	13 168	5 563
Silver- och blymalm	44 752	45 972	50 707	58 807
Svavelkis	394 074	493 464	501 637	334 759
Volframalm	469	461	484	530
Zinkmalm	107 683	121 159	122 860	128 121
Summa	682 047	805 856	813 599	676 141

	Direkt användbar malm		Slig	Summa	
	Ton	Värde 1 000 kr	Ton	Värde 1 000 kr	Ton
Grafitmalm	538	8	—	—	538
Guld malm	—	—	71 824	968	71 824
Kopparmalm	—	—	75 999	48 375	75 999
Manganmalm	5 563	94	—	—	5 563
Silver- och blymalm	—	—	58 807	32 973	58 807
Svavelkis	—	—	334 759	22 105	334 759
Volfram malm	—	—	530	4 668	530
Zinkmalm	—	—	128 121	19 350	128 121
Summa	6 101	102	670 040	128 439	676 141

Fördelningen av 1958 års fångst på direkt användbar malm och slig jämte malmernas värde visas av sammanställningen ovan. En i likhet med föregående år gjord reduktion av de ofta mycket olikvärdiga malmerna till innehållen ren metall har givit till resultat de nedan redovisade kvantiteterna. I denna tablå har av svavel endast medräknats vad som ingår i såsom svavelkis redovisade malmer. I övriga malmer redovisas ett svavelinnehåll av 12 557 ton. Dessutom må även erinras om att jämte de malmer, vilka här betecknats såsom manganmalmer (med tillsammans 745 ton ren mangan), flerstädes i mellansvenska bergslagen brytas järnmalmer med stundom betydande manganhalt. Produktionen av dylika malmer uppgick under 1958 enligt tab. 1 och 2, i vilka manganhalterna för malmer och sliger med en uppgiven halt av i regel minst 1 % redovisats, till 527 277 ton direkt användbar malm och 110 749 ton slig, tillsammans innehållande 19 868

ten mangan. Sammanlagt skulle alltså manganinnehållet i olika slags malmer under redogörelseåret ha utgjort 20 613 ton.

Beträffande förändringar i lagren av andra malmer än järnmalm må framhållas, att lagren av zinkmalm minskade från 19 114 ton vid 1957 års slut till 10 014 ton vid motsvarande tidpunkt 1958. Lagren av svavelkis minskade likaså och uppgick till 97 754 ton vid årsskiftet 1958/59.

Stenkol, eldfast lera och klinkerlera. Brytningen av stenkol ökade, medan såväl eldfast lera som klinkerlera uppvisade lägre kvantiteter under 1958 än under året före.

Stenkolproduktionen redovisas i tabellen M fördelad på tre olika kva-

År	Brytningsmängd berg, stenkol o. lera Ton	Antal arbetare	Ton per arbetare	arbets- timme
1954	569 347	724	786	0,44
1955	580 962	753	772	0,43
1956	607 107	783	775	0,44
1957	684 923	817	838	0,47
1958	659 469	805	819	0,47

	Bly ton	Fosfor ton	Guld kg	Koppar ton	Mangan ton	Silver kg	Svavel ton	Volfram ton	Zink ton
I direkt användbar malm	—	2	—	—	745	—	—	—	—
I slig	42 270	—	3 968	18 555	—	91 578	165 378	360	70 586
Summa: 1958	42 270	2	3 968	18 555	745	91 578	165 378	360	70 586
1957	36 469	6	3 019	18 075	1 376	78 137	248 520	303	67 611

liteter: A-kol med ett effektivt värmevärde av 4 800—5 600 värmeenheter och med askhalt till och med 13 %, B-kol med 3 900—4 600 värmeenheter och med askhalt från 14 till och med 35 % samt C-kol med omkring 2 700 värmeenheter och med askhalt från 36 till och med 55 %.

Genomsnittliga brytningen av berg, stenkol och lera per arbetare utgjorde år 1958 enligt vidstående tablå 819 ton mot 838 ton föregående år. Den totala brytningsmängden är likväl större än vad dessa siffror ge vid handen, enär även betydande, merendels obestämbara, kvantiteter sandsten och skiffer brytas men kvarlämnas som fyllning i gruvorna.

Oarbetad sten och stenarbeten. Det totala produktionsvärdet inom stenindustrien (inkl. skifferoljeverk) uppgick till 217,1 miljoner kr under 1958 mot 227,8 miljoner året förut. Denna minskning som även motsvarades av en kvantitativ nedgång beträffande flertalet stenprodukter, ägde rum inom samtliga stenindustriella grupper. I fråga om produktionsförändringen för de olika varuslagen kan bl. a. påpekas, att gatstensproduktionen undergick en minskning från 36 000 ton till 18 500 ton. Av krossad sten och makadam (av granit

och gnejs samt s. k. svarta och gröna graniter) framställdes något mindre kvantiteter än år 1957. Brytningen av blocksten av vanliga röda och grå graniter sjönk, medan produktionen av svarta och gröna graniter ökade under året.

Vid egentliga kalk- och kritbruk har nedgång ägt rum i produktionen av osläckt kalk från 585 000 ton 1957 till 528 000 ton 1958. Produktionen av släckt kalk minskade liksom också framställningen av bränd dolomit. Under året levererad, för jordförbättring avsedd kalk har redovisats med 55 618 ton osläckt och 3 927 ton släckt kalk samt 45 655 ton kalkstensmjöl förutom 2 109 ton mjölkalk; motsvarande siffror år 1957 voro 68 892, 10 652 resp. 67 474 ton. Nämda siffror för osläckt kalk och kalkstensmjöl torde genomgående vara något för höga. I dessa torde nämligen även ha inräknats mindre kvantiteter, som använts såsom murbrukskalk eller för annat industriellt ändamål.

Förutom den ovannämnda kalken, framställd vid de egentliga kalkbruken, brännes kalk för industriens eget behov vid en del sulfatmasse- och karbidfabriker samt kopparverk och sockerbruk. Produktionssiffrorna för ifrågasvarande kalk utgjorde 155 322 ton mot

Tab. M. Produktionen av stenkol, eldfast lera och klinkerlera åren 1954—1958

År	Stenkol	Därav			Eldfast lera	Klinkerlera
	Totala kvantiteten	A-kol	B-kol	C-kol		
	Ton					
1954	267 280	98 589	77 871	90 820	137 545	44 788
1955	281 949	89 883	91 082	100 984	139 060	46 175
1956	294 217	87 670	54 411	152 136	147 094	50 930
1957	304 192	91 890	59 202	153 100	197 907	58 924
1958	318 753	97 240	70 877	150 636	154 377	58 875

Tab. N. Ugnar använda för bränning av kalk, dolomit och kiselgur

	Periodisk bränning		Kontinuerlig bränning				
	Kalk-fyrar och jord-ugnar	Fält-ugnar	Schaktugnar		Ringugnar		Rote-rande bränn-ugnar
			gas-eldade	andra	gas-eldade	andra	
<i>För kalkbränning</i>	10	104	60	28	—	4	8
därav vid: kalkbruk	10	104	51	9	—	4	—
sulfatmassfabriker	—	—	5	1	—	—	28
karbidfabriker o. kopparverk..	—	—	4	1	—	—	—
sockerbruk	—	—	—	17	—	—	—
<i>För dolomitbränning</i>	—	—	—	1	—	—	—
<i>För bränning av kiselgur</i>	—	2	—	1	—	—	1
Summa: 1958	10	106	60	30	—	4	9
1957	12	116	64	27	—	5	8

¹ 3 ugnar även använda för bränning av dolomit. — * Därav 6 mesaugnar.

166 187 ton år 1957. Av denna kalk tillverkades under 1958 40 389 ton vid sulfatmassfabriker, 70 317 ton vid karbidfabriker och 44 616 ton vid sockerbruk. Fullständiga uppgifter om ur ombränd kalkmesa utvunnen kalk inhämtas icke till bergverksstatistiken.

För framställning av olja ur alunskiffer i industriella former användes 1 802 122 ton alunskiffer. Följande produkter erhöles:

	m ³	Värde 1000 kr
bensin	35 763	6 426
pannbrännolja	75 324	8 454
gasol	18 850	6 453

	Ton	
svavel	34 002	6 452
ammoniumsulfat	1 794	427
asfalt	86	17

Avsaluproduktionen av oarbetad sten och stenarbeten m. m. redovisas i tabellerna 5 och 6. I förstnämnda tabell är produktionen fördelad på olika län. Till den årliga bergverksstatistiken insamlas jämväl uppgifter rörande den

totala brytningskvantiteten av vissa bergarter, men dessa data publiceras ej i tabellavdelningen. För redogörelse-året äro dessa totala brytningsmängder följande.

	Ton
Alunskiffer	2 062 972
därav till bränsle	260 256
Kalksten	6 505 939
därav: kalkmärgel för cement-tillverkning	442 600
foderkalk	21 714
Kiselgur	4 869
Krita	18 500
Kvartsit	425 062
Lerskiffer	2 203
Sandsten	36 600

Antalet ugnar, som 1958 användes vid kalkbränningen, framgår av tabell N.

Förbrukning av vissa råvaror m. m.

Förbrukningen av de viktigaste slipmedlen o. d. vid de stenindustriella anläggningarna har under 1958 uppgått till följande kvantiteter (kg).

Bly	6 337	Smärgel ...	6 136
Karborundum	82 504	Stålsand ...	1 469 479
Magnesit	1 020	Tennaska ..	2 948
Pimsten	507	Terpentin ..	755

	Järnmalm- gruvor	Andra malm- gruvor	Kol- gruvor	Fältspats- o. kvarts- brott	Skiffer- oljeverk	Andra sten- industriella anlägg.	Summa
Sprängämnen (kg)	5 620 914	938 835	62 323	36 997	139 126	1 158 899	7 957 094
Tändhattar (st)...	5 876 365	1 154 220	342 900	70 958	16 230	1 931 547	9 392 220
Gruvvirke (m ³)...	24 059	10 055	11 783	40	—	—	45 937

Vid gruvor och stenindustriella anläggningar ha förbrukats ovanstående kvantiteter sprängämnen, tändhattar och gruvvirke.

Åtgången av flotationsreagenser och avfosforeringsmedel (kvantiteter i kg) vid malmgruvorna framgår av vidstående specifikation.

Xantater.....	786 429
Skumbildare (pine-oil m. m.) ..	174 816
Bränd kalk	6 778 942
Soda och natronlut	714 559
Svavelsyra	7 984 152
Cyanid	32 910
Kopparsulfat	720 452
Kromater	204 808
Salpetersyra	2 643 530
Övriga reagenser	772 769

Tab. O. Bränsleförbrukningen vid gruvor och stenindustriella anläggningar

Bränsleslag	Kvantitetsgrund	Förbrukningen av bränsle vid					
		järngruvor m. m.		andra malm- gruvor	kol- gruvor	kalk- och krit- bruk	andra stenindu- striella anlägg- ningar
		totalt	därav för brikette- ring och sintring ¹				
Stenkol (inkl. stybb) o. kolbriketter.	ton	1 738	5	349	1 678	39 986	956
Koks (inkl. stybb) o. koksstybbriketter	»	87 588	87 194	286	—	9 662	378
Torvbränsle (inkl. torvbriketter)....	»	—	—	—	—	1	69
Träkol (inkl. stybb)	hl	228 247	226 053	892	—	—	234
Träbränsle:							
ved i större stycken	m ³	8 006	256	7 017	—	78 525	2 428
andra slag	»	11 052	195	376	—	38 103	2 806
Flytande bränsle:							
bensin, bentyl, motorsprit.	ton	417	—	227	13	172	1 038
dieseloilja och andra motoroljor ..	»	2 719	29	854	47	904	2 874
eldningsoljor: nr 1	»	4 160	673	431	31	347	4 925
nr 2	»	4 043	2 065	1 796	—	2 631	822
övriga	»	8 386	6 183	5 246	—	24 130	6 950
fotogen	»	58	—	62	1	89	146
Masugns- och koksugns gas	1000 m ³	103 808	103 808	—	—	32 440	—
Alunskiffer	ton	—	—	—	—	162 844	95 623
Summa bränsle med reduktion till stenkol ²	ton	129 657	109 939	14 837	1 817	141 906	46 417

¹ Omfattar samtliga verk, jfr tab. 7. — ² De använda reduktionstalen äro för: koks och koksstybb 1,05; träkol, träkolsstybb och bilkol 0,017; torvbränsle 0,5; ved i större stycken 0,17; annat träbränsle 0,09; flytande bränsle: bensin och lättbentyl 1,6, motor- och pannbrännolja samt fotogen 1,5, tjärolja 1,3; alunskiffer 0,2. Masugns- och koksugns gas ingå ej.

Tab. P. Vid gruvor, anriknings-, briketterings- och sintringsverk använda motorer

	Vatten- turbiner		Ångtur- biner		Oljemo- torer		Elektriska motorer		Summa motorer	
	antal	hk	antal	hk	antal	hk	antal	hk	antal	hk
<i>Vid grubbrytning:</i>										
a) för omedelbar maskindrift	—	—	—	—	73	2 383	2 744	153 572	2 817	155 955
uppfordring o. pumpning	—	—	—	—	9	189	476	50 098	485	50 287
borrning	—	—	—	—	17	710	6 183	69 219	6 200	69 929
andra ändamål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) för elektrisk generatordrift	1	150	—	—	—	—	—	—	1	150
<i>Vid anrikning, brikettering och sintring:</i>										
a) för omedelbar maskindrift	—	—	—	—	—	—	8 123	128 901	8 123	128 901
b) för elektrisk generatordrift	1	130	—	—	—	—	—	—	1	130
<i>Summa motorer:</i>										
a) för omedelbar maskindrift	—	—	—	—	99	3 282	17 526	401 790	17 625	405 072
b) för elektrisk generatordrift	2	280	—	—	—	—	—	—	2	280

Bränsle, smörjmedel och elenergi

Bränsleförbrukningen vid här ifrågasvarande bergverksgrupper framgår av tab. O. I gruppen andra stenindustriella anläggningar ingår även skifferoljeverket.

Vid gruvor och stenindustriella anläggningar redovisades följande konsumtion av smörjmedel:

Skäroljor	5 171	kg
Motor- och biloljor	426 574	»
Maskin- och cylindroljor	873 778	»
Andra smörjoljor	105 798	»
Fasta smörjmedel, fett	233 321	»

Ovanstående siffror innefatta även förbrukningen av smörjmedel för transportmedel, använda för industridriften, och avse kvantiteter, som under året förbrukats eller tillförts maskins smörjsystem. Under året har dessutom redovisats förbrukning av 564 kg hårdningsolja och 40 850 kg transformatorolja.

Förbrukningen av elenergi under 1958 framgår ur tab. B sid. 16.

Drivkraft

En översikt över den under 1958 vid gruvor, anriknings-, briketterings- och sintringsverk använda drivkraften meddelas i ovanstående tabell P. Beträffande de stenindustriella anläggningarna hänvisas till tabell C. Av den för omedelbar maskindrift använda drivkraften, 405 072 hk, kommo 69,4 % på järnmalmsgruvor och 30,6 % på andra malmgruvor än järnmalmsgruvor. Vid grubbrytningen ha för uppfordring och pumpning använts 155 955 hk, för borrning 50 287 hk och för ventilation och andra ändamål 31 857 hk, varjämte vid anrikning redovisats 103 258 hk samt vid brikettering och sintring 25 643 hk. Dessutom ha vid gruvorna använts 38 072 hk för andra ändamål än de nyssnämnda.

Förvaltnings- och arbetarpersonal

Den under redogörelseåret vid gruvor och stenindustriella anläggningar anställda förvaltningspersonalen framgår

Tab. R. Förvaltningspersonalen inom gruvföretag och stenindustriella anläggningar

	Företagsledare		Teknisk driftspersonal		Arbetsbefäl	Kontorspersonal		Kontorsbud-, vaktmästare, telefonister o. d.		Socialvårdspersonal		Re-sande i firmans tjänst		Övrig försäljningspersonal	Summa
	Män	Kv.	Män	Kv.		Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.		
Järngruvor	26	—	449	54	782	384	251	29	10	6	9	—	—	2	2 002
Andra malmgruvor ..	10	—	212	15	228	120	45	12	8	—	2	—	—	—	652
Kolgruvor	—	—	11	—	23	10	14	—	—	—	1	—	—	1	60
Kalk- och kritbruk ..	33	—	17	—	67	41	31	2	1	1	—	6	—	—	199
Fältspats- o. kvartsbrott	5	—	3	—	16	4	8	1	—	—	—	—	—	—	37
Andra stenindustriella anläggningar...	84	2	53	—	243	145	96	3	—	—	—	32	13	—	671
Skifferoljeverk	4	—	118	11	58	74	47	8	1	—	1	6	—	—	328
Summa: 1958	162	2	863	80	1 417	778	492	55	20	7	13	44	—	16	3 949
1957	167	3	790	66	1 346	778	465	56	20	7	14	42	—	15	3 769

¹ Därav 1 kvinna. — ² Därav 3 kvinnor. — ³ Därav 2 kvinnor. — ⁴ Därav 4 kvinnor.

av tabellen R. Förvaltningspersonalens fördelning på de olika kategorierna ändrade f. o. m. år 1956.

Vid kolgruvorna ha redovisats 4 manliga ägare, vid fältspats- och kvartsbrotten 6 manliga och 1 kvinnlig, vid kalkbruk 4 manliga ägare samt vid andra stenindustriella anläggningar 116 manliga ägare (enskilda personer eller delägare i andra bolag än aktiebolag), vilka haft sin huvudsakliga sysselsättning förlagd till av dem redovisade bergverk antingen i egenskap av företagsledare eller såsom deltagare i det egentliga fabriktionsarbetet utan att dock ha inräknats bland förvaltningspersonalen eller arbetarpersonalen.

Järnmalmgruvor, andra malmgruvor, stenkolsgruvor och skifferoljeverk ha i genomsnitt under året sysselsatt ett större antal arbetare än 1957 (tab. S). En jämförelse mellan antalet arbetstimmar per arbetare vid olika slag av gruvarbete visar, att det genom-

snittliga antalet arbetstimmar vid underjordsbrytning gått upp från 1 839 till 1 855 och vid brikettering och sintring sjunkit från 2 123 till 1 941 timmar. En nedgång i motsvarande siffra redovisas för personal vid dagbrottsbrytning, från 2 173 till 2 057, och för annan vid malmbrytningen sysselsatt personal (såsom mottagare, skrädare, sovringspersonal samt övriga arbetare) var antalet arbetstimmar 1 952 mot 2 218 år 1957.

Såsom hjälparbetare ha redovisats maskinister och eldare, lager- och transportarbetare, arbetare för reguljära underhålls- och reparationsarbeten, vaktpersonal, fast anställda städerskor m. fl. Till denna grupp arbetare har sedan 1941 vid stenkolsgruvorna förts all personal, som ej deltagit vid själva brytningen och som tidigare huvudsakligen ingått under rubriken »gruvarbete i dagen», samt vid andra malmgruvor än järngruvor viss tidigare ej redovisad personal, sysselsatt med

Tab. S. Antal bergverksarbetare med fördelning efter kön och ålder samt antal arbetstimmar inom gruvor och stenindustriella anläggningar

	Män		Kvinnor		Summa arbetare		Utgjorda arbetstimmar	
	Totalt	Därav under 18 år	Totalt	Därav under 18 år	Totalt	Därav under 18 år	Totalt	Därav av under-åriga
	1 000 timmar							
Järnmalsbrytning	10 104	¹ 354	315	1	10 419	¹ 355	20 064	765
därav hjälparbetare o. d.	4 360	..	255	..	4 615	..	8 952	..
Järnmalsanrikning	457	..	—	—	457	..	935	..
Brikettering och sintring	368	..	—	—	368	..	716	..
Annan malmbrytning	2 400	² 102	44	21	2 444	² 123	4 602	211
därav hjälparbetare o. d.	1 152	..	44	..	1 196	..	2 373	..
Anrikning av annan malm	259	..	20	..	279	..	560	..
Kolgruvor	799	—	6	—	805	—	1 395	—
därav hjälparbetare o. d.	151	—	6	—	157	—	306	—
Kalk- och kritbruk	1 453	9	23	—	1 476	9	3 040	14
därav hjälparbetare o. d.	327	..	9	..	336	..	716	..
Fältspats- och kvartsbrott	195	2	7	1	202	3	407	5
därav hjälparbetare o. d.	68	..	2	..	70	..	154	..
Andra stenindustriella anläggningar ..	4 571	44	13	—	4 584	44	8 664	81
därav hjälparbetare o. d.	568	..	11	..	579	..	1 132	..
Skifferoljeverk	911	17	—	—	911	17	1 961	37
därav hjälparbetare o. d.	465	..	—	—	465	..	1 015	..
Summa: 1958	21 517	528	428	23	21 945	551	42 344	1 113
1957	22 300	636	439	25	22 739	661	44 537	1 273

¹ Inklusive anrikning, brikettering och sintring. — ² Inklusive anrikning.

för gruvbrytningen förberedande arbeten.

Utöver i tabellen S upptagna arbetare vid stenindustriella anläggningar voro en del arbetare sysselsatta vid 202 sådana fältspats- och kvartsbrott, stenbrott och stenhuggerier samt kalk- och kritbruk, vilka ej medräknats såsom anläggningar men vilkas produktion dock medtagits i tab. 5 och 6. Antalet av dessa arbetare — företagsledare, arbetsbefäl samt i egna företag sysselsatta arbetsgivare inräknade — var för redogörelseåret 488 män, av vilka 22 voro sysselsatta vid kalk- och kritbruken.

För framställning av den på sid. 71 not 2 redovisade kalken (inkl. kalkmesa) har uppgivits en arbetarpersonal av 68 män över 18 år med ett

sammanlagt antal arbetstimmar av 46 910 vid sockerbruken, 72 män och över 18 år med totalt 145 938 arbetstimmar vid sulfatmassefabrikerna samt 27 män över 18 år med 59 334 arbetstimmar vid karbidfabrikerna. Av dessa arbetare ha som hjälparbetare redovisats 4 män över 18 år vid sulfatmassefabrikerna.

En mera detaljerad redovisning av den vid gruvbrytningen sysselsatta arbetarpersonalen lämnas i tabellen T. Med det egentliga brytningsarbetet, varvid uteslutande manlig arbetskraft använts, sysselsattes sålunda under redogörelseåret 6 651 män, av vilka 6 329 eller 95,2 % hade sin verksamhet förlagd under jord. Om några år, då man i Kiirunavaara malmfält helt över-

Tab. T. Arbetarpersonal vid malm- och stenkolsbrytning

	Underjords- brytning	Dagbrytning	Allt annat arbete i dagen		Summa
	Män			Kvinnor	
Järnmalsbrytning	4 519	310	5 275	315	10 419
Annan malm-brytning	1 164	10	1 226	64	2 464
Stenkolsbrytning	646	2	151	6	805
Summa: 1958	6 329	322	6 652	385	13 688
1957	6 333	489	6 380	398	13 600

gått från dagbrottsbrytning till underjordsbrytning, torde endast några få procent av det totala arbetarantalet komma att sysselsättas i dagbrott. Förhållandevis mest förekommer underjordsarbete vid stenkolsbrytning och vid brytning av annan malm än järnmalm. Vid stenbrotten, såväl fältspats- och kvartsbrott som granit-, kalkstens- o. d. stenbrott, förekommer underjordsbrytning ej i någon nämnvärd omfattning.

I redogörelsen ovan äro ej medtagna arbetare, sysselsatta med upptagning och rengöring av sjömalmer i de småländska länen, under året utgörande försvarsarbete i mycket obetydlig omfattning.

Fyndigheters förvärvande och försvar

Antalet under år 1958 utfärdade mutsedlar framgår av tabell U. Tabellen visar även fördelningen av under redogörelseåret utfärdade mutsedlar på dels nyupptäckta och förut inmutade fyndigheter, dels olika slag av malmanledning. Beträffande den lokala fördelningen av mutsedlarna kan nämnas, att huvuddelen utfärdats inom norra och västra bergmästardistriktet.

Enligt 2 § i 1938 års gruvlag skall för inmutad fyndighet, då fyndigheten är blottad och prov å malmen erhållits,

ett visst utmål anvisas, innefattande det utrymme på marken, varinom gruvägaren sedermera har rätt att med andras uteslutande bedriva arbetet. Jämlikt denna bestämmelse ha under 1958 anvisats följande 28 utmål, nämligen 21 för järnmalm och 7 för övriga malmer. Motsvarande antal utmål föregående år uppgick till 38.

Tabellen W visar, att rätten till erhållna utmål och koncessionerade områden 1958 bevarats i 5 098 utmål (år 1957 5 075) och 40 koncessioner (40). Dessutom ha 38 sjömalmsutmål försvarats genom arbete. Under redogörelseåret har intet utmål anmälts sönat.

Rätt till de malmer eller mineral, som enligt 1938 års gruvlag äro inmutbara, kan efter utmålsläggningen bibehållas endast genom betalning av försvarsavgift. Enligt gruvstadgan kunde gruvrätt försvaras även med arbete, eventuellt gilligt även för flera angränsande utmål eller för flera år framåt. Härjämte kunde under vissa förutsättningar vilostånd få åtnjutas, d. v. s. att försvaret under visst antal år fick nedläggas utan att gruvrätten förverkades. Då 1884 års gruvstadga med vissa modifikationer enligt 45 § av 1886 års lag angående stenkolsfyndigheter m. m. är giltig för försvaret av de stenkolsfyndigheter, till

Tab. U. Antal mutsedlar gällande malmer och andra inmutningsbara mineral

	Antal mutsedlar		Summa	
	å nyupp- täckta fyn- digheter	å förut inmutade fyndigheter	1958	1957
Järnmalm	1 466	116	1 582	2 639
Övriga malmer	771	495	1 266	2 093
Summa	2 237	611	2 848	4 732

vilka rätten uppkommit före stenkolslagens ikraftträdande, försvaras fortfarande dessa äldre rättigheter med arbete.

Koncessioner enligt stenkolslagen kunna försvaras endast genom arbete.

Detta gäller ej blott, då koncessionen avser stenkol, utan även beträffande fyndigheter av salt, olja, gas och alunskiffer, beträffande vilka bestämmelserna i detta avseende dock äro sinsemellan olika.

Tab. W. Sättet för bibehållande av äganderätt till utmälen år 1958

	Utmål för malmgruvor		Utmål o. koncessioner för stenkol m. m.			Summa
	för- svarade genom erlägg- ande av avgift	sönade under året	för- svarade genom arbete	under vilo- stånd	sönade under året	
Utmål för: järngruvor	3 403	—	—	—	—	3 403
andra malmgruvor	¹ 1 380	—	—	—	—	1 380
stenkolsgruvor	—	—	315	—	—	315
Koncessioner för: stenkolsgruvor	—	—	28	3	—	31
alunskiffer	—	—	3	3	—	6
uran	—	—	3	—	—	3
olja och gas	—	—	—	—	—	—
Summa	4 783	—	349	6	—	5 138

¹ Varav 2 varputmål, som försvarats genom arbete.

Koncessionssystem är numera infört även för uran-, torium- och berylliumhaltiga mineral. Koncession meddelas av Konungen och kan avse rätt till bearbetning av fyndigheten eller endast rätt till undersökning. I det senare

fallet är giltighetstiden normalt begränsad till omkring tre år. Koncessionsområde må icke omfatta område överstigande 1 600 hektar. Antalet gällande koncessioner framgår av följande tablå:

	Bearbetnings- koncessioner	Under- sökningss- koncessioner
Vid 1958 års ingång	2	37
Beviljade under året	1	203
Summa	3	240

IV. Järn- och stålverk samt metallframställningsverk

Produktion

Tackjärn. Nedanstående tablå visar tackjärnsproduktionen i årsmedeltal för perioden 1921—1955. Dessutom angivas årssiffror för de senaste fem åren. Av tablå framgår det, att produktionen av tackjärn år 1958 utgjorde 1 324 087 ton, vilket innebär en minskning med 8,4 %, om man jämför med 1957 års kvantitet, men en ökning med 26,1 % i jämförelse med 1952 års höga siffra. Årsmedeltalet för perioden 1954—1958 ligger 88,8 % högre än medeltalet för åren 1936—1940.

Efterföljande översikt (tab. X) av tackjärnstillverkningens fördelning på olika län visar, att ökad produktion förekom endast inom Kopparbergs län. De redovisade kvantiteterna inom Uppsala, Jönköpings, Göteborgs och Bohus samt Älvsborgs län utgjordes helt och inom Södermanlands, Värmlands, Väst-

manlands och Kopparbergs län delvis av syntetiskt tackjärn.

Fördelas tackjärnsproduktionen efter det bränsleslag, som använts vid tillverkningen, framträder en mycket stark tillbakagång i produktionen av kokstäckjärn. Minskningen var icke mindre än 122 475 ton. Även produktionen av träkolstäckjärn sjönk under året, men eftersom den relativa minskningen var lägre för kokstäckjärnet fortsatte dettas andel att öka från 93,8 % år 1956 och 94,5 % år 1957 till 94,9 % av den totala tackjärnsproduktionen år 1958, syntetiskt tackjärn icke inräknat. Den kvantitet, som kokstäckjärnet sålunda utgjorde, var 1 204 231 ton. Det kan i detta sammanhang anmärkas, att elektrotäckjärnet minskade från 188 660 ton år 1957 till 181 870 ton år 1958. Minskningen utgjorde sålunda 3,7 %. Produktionen av elektrotäckjärn har under åren 1953—1958 uppgått till:

Tackjärnsproduktionen		År	Ton
Årligen	ton		
1921—1930	403 196	1953	146 006
1931—1935	414 329	1954	144 936
1936—1940	658 445	1955	149 971
1941—1945	772 181	1956	172 722
1946—1950	749 290	1957	188 660
1951—1955	1 003 451	1958	181 870
1954	939 016		
1955	1 175 584		
1956	1 331 934		
1957	1 446 067		
1958	1 324 087		

Då redovisningen omlagts fr. o. m. 1949 års uppgifter, kunna med tidigare år direkt jämförbara siffror icke meddelas beträffande produktionens användning. Såsom framgår av tabell 8

Tab. X. Produktionen av tackjärn inom olika län åren 1956—1958

Län	1956		1957		1958	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Stockholms län	32 154	2,4	32 360	2,2	27 800	2,1
Uppsala län	—	—	—	—	344	0,0
Södermanlands län	128 693	9,7	138 447	9,6	84 915	6,4
Östergötlands län	—	—	—	—	1 221	0,1
Jönköpings län	5 382	0,4	8 442	0,6	5 329	0,4
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	3 566	0,3
Älvsborgs län	37	0,0	812	0,1	286	0,0
Värmlands län	35 218	2,6	36 519	2,5	33 685	2,6
Örebro län	53 611	4,0	60 421	4,2	44 395	3,4
Västmanlands län	165 547	12,4	189 690	13,1	137 252	10,4
Kopparbergs län	450 690	33,8	505 898	35,0	543 961	41,0
Gävleborgs län	97 572	7,4	99 214	6,8	84 779	6,4
Norrbottnens län	363 030	27,3	374 264	25,9	356 554	26,9
Hela riket	1 331 934	100,0	1 446 067	100,0	1 324 087	100,0

i tabellavdelningen ha 1 213 626 ton angivits vara avsedda för järn- och stålframställning, medan 110 461 ton redovisats som gjuteritackjärn. I förstnämnda kvantitet ingå 937 239 ton tackjärn, som i flytande form gått direkt till stålframställning. Motsvarande siffra under åren 1953—1957 var:

År	Ton
1953	545 524
1954	618 563
1955	773 571
1956	903 536
1957	987 016

Vissa uppgifter om kapacitet och produktion beträffande ugnar, avsedda för tackjärnsframställning, ha samman-

Tab. Y. Ugnar för tackjärnsframställning

Ugnstyp	Samtliga ugnar		Därav sådana ugnar, som voro i gång under året					
	Antal	Kapacitet per år	Antal	Kapacitet under året	Driftstid	Produktion		
						Ton	i % av kapaciteten för	
							samtliga ugnar	använda ugnar
		1 000 ton		1 000 ton	Dygn			
A. Masugnar	33	1 782	29	1 705	6 662	1 269 280	71	74
Bläster- för: träkol...	¹ 8	110	6	87	832	36 431	33	42
koks....	15	1 415	14	1 380	3 470	1 050 979	74	76
Elektro- för: träkol...	² 3	55	2	36	563	28 618	52	79
koks....	7	202	7	202	1 797	153 252	76	76
B. Andra elektriska ugnar än masugnar	10	97	10	97	775	³ 48 057	50	50

¹ Dessutom 4 reservugnar med en kapacitet av 30 000 ton. — ² Dessutom 1 reservugn med en kapacitet av 10 000 ton. — ³ Härutöver ha framställts 344 ton tackjärn i elugnar, som huvudsakligen använts för annan tillverkning, samt 4 380 ton perlittackjärn i martinugn.

ställt i tabellen Y. Med kapacitet avses därvid praktiskt möjlig toppproduktion, d. v. s. den högsta produktion, som under en längre tidsperiod kan uppnås vid tillgång på arbetskraft, elkraft, bränsle och material.

I tabellerna Z och AA redovisas uppgifter angående medeltillverkning, medeldriftstid och dygnsproduktion per masugn. Med dygn avses här en driftstid om 24 timmar.

Det framställda tackjärnet är i tabell BB fördelat efter olika tillverkningsmetoder. Under år 1958 förekom även

produktion av 4 380 ton perlittackjärn i martinugn, vilket i tab. 8 förts under rubriken annat tackjärn (syntetiskt).

Under redogörelseåret producerades kokstackjärn i Stockholms, Södermanlands, Örebro, Västmanlands, Kopparbergs, Gävleborgs och Norrbottens län, elektrotackjärn förutom i de tre sistnämnda länen även i Värmlands och Örebro län. Elektrotackjärn i annan elektrisk ugn än masugn framställdes i Södermanlands, Jönköpings, Älvsborgs, Värmlands, Västmanlands och Kopparbergs län.

Tab. Z. Tackjärnstillverkningen per masugn åren 1954—1958

År	Medeltillverkning	Medeldriftstid	Medeltillverkning per dygn och masugn			
			Totalt	Därav för		
				blästertackjärn framställt med enbart		elektrotackjärn
				träkol	koks	
	per masugn	Ton	Dygn	Ton	Ton	Ton
1954.....	37 119	248	149,49	42,02	229,09	78,01
1955.....	41 665	260	160,19	40,03	239,80	76,01
1956.....	48 671	283	172,29	44,29	254,96	79,20
1957.....	52 015	284	183,09	45,01	277,39	78,48
1958.....	43 768	230	190,30	43,68	302,70	77,13

Tab. AA. Tackjärnsproduktionen per masugn inom olika län åren 1956—1958

Län	Medeltillverkning			Medeldriftstid			Medeltillverkning per dygn och masugn		
	per masugn								
	Ton			Dygn			Ton		
	1956	1957	1958	1956	1957	1958	1956	1957	1958
Stockholms län	32 154	32 360	27 800	365	344	311	88,09	94,07	89,39
Södermanlands län	124 904	126 197	78 432	364	361	237	343,14	349,58	330,94
Värmlands län	10 016	15 057	14 309	180	286	282	55,74	52,74	50,74
Örebro län	13 403	12 084	8 894	263	216	160	50,90	55,95	55,59
Västmanlands län	32 421	37 470	27 136	292	321	241	111,18	116,66	112,60
Kopparbergs län	90 138	98 896	85 288	272	275	229	331,63	359,88	372,44
Gävleborgs län	24 393	24 804	21 195	262	224	185	93,00	110,73	114,57
Norrbottens län	90 758	93 566	89 139	360	360	349	251,89	259,91	255,41
Hela riket	48 671	52 015	43 768	283	284	230	172,29	183,09	190,30

Tab. BB. Tackjärnsproduktionen med fördelning på olika framställningssätt åren 1956—1958

	1956			1957			1958		
	Antal an-vända ugnar	Blås-nings-(drifts-) tid	Tillverk-ning	Antal an-vända ugnar	Blås-nings-(drifts-) tid	Tillverk-ning	Antal an-vända ugnar	Blås-nings-(drifts-) tid	Tillverk-ning
		Dygn	Ton		Dygn	Ton		Dygn	Ton
Blåstermasugn	19	5 447	1 141 394	19	5 268	1 215 736	20	4 302	1 087 410
därav med enbart träkol	5	1 174	52 001	5	1 057	47 577	6	832	36 431
» » » koks.	14	4 273	1 089 393	14	4 211	1 168 159	14	3 470	1 050 979
Elektrisk masugn ¹	8	2 181	172 722	8	2 404	188 660	9	2 360	181 870
därav med enbart träkol	3	539	30 048	2	571	30 113	2	563	28 618
» » koks och									
koksstybb i blandning	5	1 642	142 674	6	1 833	158 547	7	1 797	153 252
Annan elugn än masugn	3	549	5 382	8	622	24 718	10	775	50 083
Summa	30	8 177	2 139 498	35	8 294	2 142 914	39	7 437	2 139 363

¹ Till elektriska masugnar räknas även elektriska lågschaktugnar. — ² Härutöver ha framställts 7 266 ton tackjärn i elugn, som huvudsakligen använts för annan tillverkning, samt 5 170 ton perlittackjärn i martinugn. — ³ Härutöver ha framställts 12 293 ton tackjärn i elugn, som huvudsakligen använts för annan tillverkning samt 4 660 ton perlittackjärn i martinugn. — ⁴ Se not till tab. Y.

Värdet av redogörelseårets totala tackjärnsproduktion har uppgivits till 382 360 000 kr eller i genomsnitt 281 kr per ton, vilket innebär en kraftig sänkning i medelvärde i förhållande till 1957. För den till avsalu avsedda delen av tackjärnsproduktionen redovisas ett värde av 359 kr per ton mot 408 kr per ton år 1957.

Ferrolegeringar och järnsvamp. Tillverkningen av ferrolegeringar visade minskning med 7 % under 1958 och uppnådde den hittills näst högsta nivån.

Beträffande kromjärn, kisel-mangan-järn och kiselkrom bör observeras, att endast handelsfärdig, slutraffinerad produkt ingår i de redovisade avsalu-siffrorna. Vad åter angår de biprodukter, som framkommit i samband med tillverkningen, redovisas produktionen av dessa i industriberättelsen.

Redogörelseårets produktion av ferrolegeringar härrör från 9 verk med sam-

manlagt 44 ugnar. Av de redovisade ugnarna användes 40 uteslutande för tillverkning av ferrolegeringar samt 4 för framställning av huvudsakligen annan produkt. Den sammanlagda driftstiden vid de förstnämnda ugnarna utgjorde 8 346 dygn eller i genomsnitt 208 dygn per ugn. Vid de ugnar, som använts för framställning av andra produkter, var driftstiden 730 dygn.

Järnsvamp producerades under 1958 vid sju verk, och den tillverkade kvantiteten uppgick till 99 057 ton med ett värde av 40,2 miljoner kr. Den sammanlagda driftstiden för järnsvampugnar var 1 992 dygn, och årets produktion utgjorde ca 61 % av ugnarnas totala kapacitet.

Smidbara mellanprodukter. Tillverkningen av vällmetall enligt lancashire-metoden, som 1957 uppgick till 2 249 ton, sjönk under år 1958 till 1 831 ton.

Tab. CC. Produktionen av ferrolegeringar åren 1955—1958

Slag av ferrolegeringar	1955	1956	1957	1958
	Ton			
Kisel-, mangan- och kiselkrombriketter	688	686	778	651
Kiseljärn	11 366	14 235	21 324	14 851
Kiselkrom	4 499	6 937	7 671	10 929
Kiselmanganjärn	9 637	11 086	13 172	11 312
Kiselmetall	3 834	3 837	3 873	5 926
Kromjärn	24 199	27 004	31 088	26 653
Manganjärn	15 009	13 776	17 097	17 693
Molybdenjärn	1 128	1 299	1 636	1 206
Tantaljärn	3	8	0	—
Titanjärn	56	52	132	376
Vanadinjärn	203	165	104	131
Volframjärn	475	445	355	206
Andra slag	—	10	29	36
Summa	71 097	79 540	97 259	89 970

Kvantitet och värde av under 1954—1958 framställd vällmetall visas i följande tablå.

År	Ton	Värde 1 000 kr
1954	1 780	1 685
1955	2 037	1 953
1956	2 575	2 724
1957	2 249	2 700
1958	1 831	2 263

Av de 13 befintliga, brukbara härdarna ha 10 använts under redogörelseåret (tab. DD). I procent av kapaciteten för samtliga befintliga resp. under året använda härdar uppgick 1958 års produktion till 25 % resp. 34 %.

Framställningen av götmetall sjönk från 2 482 614 ton år 1957 till 2 407 116 ton år 1958. 1957 års siffra är den

Tab. DD. Härdar för vällmetallframställning

Slag av härdar	Samtliga härdar		Därav sådana, som voro i gång under året					
	An- tal	Kapacitet per år Ton	An- tal	Kapacitet under året Ton	Drifttid Dygn	Produktion		
						Ton	i % av kapa- citeten för	
							samtliga härdar	använda härdar
Lancashirehärdar	13	7 280	10	5 352	511	1 831	25	34

År	Bessemergötmetall		Martingötmetall		Elektrogötmetall		Summa götmetall	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton	1 000 kr
1954	327 405	17,8	720 508	39,2	791 996	43,0	1 839 909	820 975
1955	399 968	18,8	778 138	36,6	946 508	44,6	2 124 614	1 017 588
1956	458 435	19,1	844 498	35,2	1 074 605	44,8	2 398 889	1 313 321
1957	472 212	19,0	820 640	33,1	1 122 727	45,2	¹ 2 482 614	1 449 191
1958	469 865	19,5	767 778	31,9	1 092 796	45,4	² 2 407 116	1 255 800

¹ Inkl. 67 035 ton götmetall från kaldoug. — ² Inkl. 76 677 ton götmetall från kaldoug.

Tab. EE. Ugnar för götmetallframställning

Ugnstyp	Samtliga ugnar		Därav sådana, som voro i gång under året					
	Antal	Kapacitet per år	Antal	Kapacitet under året	Drifttid Dygn	Produktion		
						Ton	i % av kapaciteten för	
		1 000 ton		1 000 ton			samtliga ugnar	använda ugnar
Bessemernugnar:								
sura	¹ 3	61	3	61	377	39 339	64	64
basiska (thomas-ugnar)	7	708	7	708	620	626 133	88	88
Martinugnar:								
sura	¹ 21	328	16	285	2 679	233 029	71	82
basiska	24	685	19	606	3 791	537 955	79	89
Elektrostålugnar:								
ljusbågsugnar	¹ 69	1 327	65	1 218	12 921	1 011 926	76	83
induktionsugnar	² 31	158	30	155	4 266	120 232	76	78
Annan stålugn (kaldo)	1	95	1	95	221	76 677	81	81
Summa	156	—	141	—	24 875	—	—	—

¹ Dessutom 1 reservugn. — ² Dessutom 3 reservugnar. Därjämte ha tillfälligtvis under sammanlagt 20 dygn använts 2 induktionsugnar för framställning av 738 ton göt.

högsta produktionssiffror, som registrerats för ifrågavarande produkt. Minskningen har gällt icke blott bessemergöt och martingöt utan även elektrogöt.

Uppgifter om kapacitet, drifttid och produktion beträffande ugnar för götmetallframställning redovisas i tab. EE. Produktionsuppgifterna äro här icke direkt jämförbara med de uppgifter, som lämnas i tab. 9. Vid duplexprocesser avse nämligen produktionssiffrorna i texttabellen den totala produktionen

från resp. ugnar. Härtill kommer, att produktion av stålsgjutgods här är upptagen med beräknad vikt före skrotning.

Av de två tabellerna FF och GG belyses dels framställningen av bessemer- och martingöt jämte skrotat gjutgods efter användningen av sur eller basisk infodring, dels fördelningen av göt och skrotat gjutgods å kvalitetsprodukt och ordinär produkt. Till följd av de nya regler, som fr. o. m. år 1949 tillämpats vid uppdelningen

Tab. FF. Fördelning av bessemer- och martingötmetallen efter olika metallurgiska processer åren 1956—1958

Tillverkningar	1956		1957		1958	
	Sur	Basisk	Sur	Basisk	Sur	Basisk
	Ton					
Bessemergöt	41 865	416 570	38 040	434 172	28 815	441 050
Martingöt	279 286	559 637	276 039	538 774	233 013	529 874
Martingjutgods, skrotat	—	5 575	16	5 811	—	4 891
Summa	321 151	981 782	314 095	978 757	261 828	975 815
	1 302 933		1 292 852		1 237 643	

Tab. GG. Fördelning av göt och stålgiutgods efter kvalitet åren 1957 och 1958

Tillverkningar	1957			1958		
	Kvalitetsprodukt		Ordinär produkt	Kvalitetsprodukt		Ordinär produkt
	Rost-, syra- o. värme- beständig	Annan		Rost-, syra- o. värme- beständig	Annan	
	Ton					
a) Göt	103 000	414 241	1 928 884	108 515	355 613	1 910 137
Bessemmer-: sur.....	—	6 115	31 925	—	4 309	24 506
basisk	—	—	434 172	—	—	441 050
Martin-: sur.....	—	233 037	43 002	—	196 407	36 606
basisk	—	12 555	526 219	—	13 548	516 326
Elektro- från: ljusbågsugn .	53 475	134 964	791 104	60 984	110 856	784 895
induktionsugn	49 525	27 570	35 427	47 531	30 493	30 077
Annan	—	—	67 035	—	—	76 677
b) Stålgjutgods.....	3 044	8 645	24 800	2 765	8 443	21 643
Martin-: surt	—	—	16	—	—	—
basiskt.....	—	—	5 811	—	—	4 891
Elektro- från: ljusbågsugn .	1 306	7 673	15 187	1 157	7 410	13 500
induktionsugn	1 738	972	3 786	1 608	1 033	3 252
Summa	106 044	422 886	1 953 684	111 280	364 056	1 931 780

av göt och stålgiutgods på kvalitetsprodukt — rost-, syra- och värmebeständig samt annan kvalitetsprodukt — resp. ordinär produkt, äro detta och följande års siffror icke jämförbara med uppgifterna för tidigare år. Nämda är inskränktes nämligen begreppet kvalitetsprodukt avsevärt. Som kvalitetsprodukt angavs 1948 42,7 % av totala götmetallproduktionen mot endast 25,3 % år 1949. En närmare redogörelse för nu tillämpade regler lämnas i anmärkning till tab. 9.

Beträffande proportionen mellan kvalitetsgöt och ordinära göt under 1958 voro 111 280 ton att hänföra till rost-, syra- och värmebeständig produkt, 364 056 ton till annan kvalitetsprodukt samt 1 931 780 ton till ordinära göt. Motsvarande siffror under 1956 voro resp. 106 044, 422 886 och 1 953 684 ton. De ordinära götens andel ökade sålunda från ca 79 % till ca 80 %.

Kvantiteten göt i varmt tillstånd direkt till vidare bearbetning har åren 1954—1958 uppgått till:

År	Ton
1954	668 948
1955	831 138
1956	1 002 560
1957	1 103 286
1958	1 087 876

Smidda, varmvalsade och varmdragna produkter av väll- och götmetall. I tab. 10 redovisas produktionen år 1958 av smidda, varmvalsade och varmdragna produkter av väll- och götmetall. I likhet med föregående år har i tabellen ej medtagits värdet av manufakturvaror (inkl. kallvalsade produkter) och mekaniska verkstadsprodukter, vilka blivit för avsalu framställda vid de i denna berättelse redovisade järn- och stålverken. Närmare specifikation av nämnda huvudslag av tillverkningar återfinnes i industriberättelsen.

Eftersom tillverkningarna av ämnen och även i viss utsträckning andra av de redovisade produkterna, i den mån desamma ej som sådana exporteras eller gå till försäljning inom landet, ytterligare omvalsas till högre föräd-

Tab. HH. Produktionen av smidda, varmvalsade och varmdragna produkter av väll- och götmetall åren 1956—1958

Varuslag	1956		1957		1958	
	Totala kvantiteten Ton	Därav för export %	Totala kvantiteten Ton	Därav för export %	Totala kvantiteten Ton	Därav för export %
1. Smidda och varmvalsade produkter av vällmetall ¹	387	85,3	402	83,3	159	84,3
2. Smidda produkter av götmetall:						
Ämnen ¹	14	64,3	1	—	8	—
Annat	79 627	10,2	81 512	9,5	83 823	11,8
3. Varmvalsade eller varmdragna produkter av götmetall:						
Ämnen ¹	227 917	22,7	224 543	34,7	214 976	44,6
Annat	1 525 023	16,0	1 562 915	12,4	1 519 806	16,2
räls och växeltungämnen	33 874	0,2	36 979	0,3	54 126	44,6
skarvjärn o. underläggsplattor	13 664	0,0	12 393	0,0	17 976	17,0
balkar	63 292	43,0	40 258	22,4	38 098	5,2
armeringsjärn	210 686	13,7	235 893	11,5	240 506	11,7
ihåligt borrarstål	9 394	17,2	9 653	16,3	8 457	17,3
bandjärn och -stål	79 440	5,0	77 531	7,4	87 441	5,9
valstråd m. m.	188 911	29,3	181 911	23,2	182 670	28,8
vinkeljärn o. annat fasonjärn	106 830	34,0	100 275	27,3	86 379	22,0
valsjärn, ej förut nämnt	356 937	12,0	365 156	11,1	302 561	13,2
grovplåt	162 468	1,3	192 951	2,1	184 847	10,8
mediumplåt	33 891	7,1	42 170	5,8	45 731	7,8
tunnplåt	131 712	6,7	130 442	6,8	133 485	9,9
kullagerrör och ämnesrör ...	51 164	21,5	59 397	13,6	57 134	18,6
andra rör	82 760	28,3	77 906	22,0	80 395	25,9
Summa (1—3)	1 832 968	16,6	1 869 373	15,0	1 818 772	19,2
4. Aphugg och annat skrot	726 585	—	807 257	—	812 168	—

¹ Av ämnen ha endast medräknats för avsalu avsedda ämnen.

lade tillverkningar, ha i tab. 10 för undvikande av dubbelräkningar endast upptagits slutsummor för exporterade och inom riket försålda smidda samt varmvalsade och varmdragna produkter men ej för hela tillverkningen därav. Ej heller ha summor angivits för varmvalsade ämnen av götmetall, enär en del ämnen vidare utvalsats till andra ämnen och sålunda troligen upptagits under olika rubriker. Denna åtgärd utesluter emellertid ej, att i slutsumman för inom riket försålda tillverkningar gömma sig vissa dubbelräkningar, ty ett från ett verk till ett

annat sålt parti kan av det senare verket ha ytterligare utvalsats. I vilken omfattning dubbelräkningar av antydd art förekomma låter sig emellertid ej utreda på grundval av den årliga produktionsstatistikens material.

En viss uppfattning om storleken av hela tillverkningen av smidda samt varmvalsade och varmdragna produkter kan dock erhållas genom tabellen (HH) ovan. Av ämnen ha endast kvantiteter för avsalu medtagits.

Beträffande produktionsförändringen för de särskilda produkterna äro uppgifterna i tab. HH på grund av år 1949

Tab. II. Tillverkningen vid bergverken av andra metaller m. m. än järn åren 1957 och 1958

Tillverkningar ¹	1957	1958				
	Hela tillverkningen	Hela tillverkningen		Därav ur		
				inhemskt skrot	utländskt råmaterial	
					skrot	annat
	Kilogram	Kilogram	1 000 kr	Kilogram		
Guld	4 557	4 651	² 22 121	5	1 506	378
Silver.....	81 598	82 550	³ 11 574	1 546	16 647	5 365
Aluminium och aluminiumlegeringar.....	13 569 646	13 709 991	36 828	—	—	13 709 991
Bly.....	25 007 000	33 148 000	⁴ 33 700	78 000	—	—
Cementkoppar, för avsalu....	1 483 700	1 750 100	3 894	—	—	1 750 100
Koppar: elektrolyt.....	32 931 000	34 211 000	⁵ 83 444	8 294 000	5 716 000	4 184 000

¹ Angående framställning av svavel se sid. 26. — ² Därav 90 000 kr ersättning för legotillverkning av 900 kg guld. — ³ Därav 66 000 kr ersättning för legotillverkning av 4 624 kg silver. — ⁴ Därav 2 000 kr ersättning för legotillverkning av 17 000 kg bly. — ⁵ Därav 5 433 000 kr ersättning för legotillverkning av 6 716 000 kg koppar.

ändrade redovisningsgrunder icke genomgående jämförbara med motsvarande under 1948 och tidigare år. Detta gäller särskilt redovisningen av valsade ämnen av götmetall, vidare vinkeljärn och annat fasonjärn, bandjärn, valstråd, rör samt »valsjärn, ej förut nämnt». I 1949 års berättelse ha i motsvarande tabell 1947 och 1948 års uppgifter emellertid omgrupperats på sådant sätt att de så nära som möjligt ansluta sig till uppgifterna för senare år.

Av den totala produktionen av smidda samt varmvalsade och varmdragna produkter under 1958 på 1 818 772 ton ha 39 399 ton erhållits genom legovalsning. De viktigaste legovalsade produkterna utgjordes av platiner och andra ämnen, ej spec. valsjärn, bandjärn, plåt och valstråd.

Andra metaller än järn. De i ovanstående sammanställning redovisade kvantiteterna ädlare metaller utgöra tillverk-

ningen vid de i denna berättelse under rubriken metallframställningsverk inräknade företagen. Angående den totala tillverkningen av dessa metaller oavsett tillverkningsställe och utgångsmaterial hänvisas till industriberättelsen.

Produktionen av andra metaller än järn kännetecknades av ökad utvinning av aluminium, bly och elektrolytkoppar. Den under 1958 framställda guld-kvantiteten var ca 2 % större än under föregående år. Anmärkas bör, att endast den guldkvantitet, som under året slutraffinerats, medtages i statistiken för respektive år. En väsentlig del av kopparproduktionen utgjordes liksom under tidigare år av legosmältning av skrot m. m. Råvaran till aluminiumframställningen var helt av utländskt ursprung.

Förbrukning av råvaror m. m.

I tabellen JJ (sid. 42) ha sammanställts uppgifter angående åtgången av

Tab. JJ. Förbrukning av vissa råmaterial m. m. vid järn- och stålverk samt metallframställningsverk år 1958

Varuslag	Förbrukning för framställning av						
	tack-järn	ferro-legeringar	järn-svamp a) och väll-metall b)	göt-metall, stål-gjutgods	övriga järn-verks-produkter	andra metaller	Summa
	Ton						
Järnmalm	108 913	—	—	44 152	—	—	153 065
Järnmalmsslig	4 926	1 531	a) 69 458	3 003	—	—	78 918
Sinter (av slig)	2 061 439	—	a) 75 642	23 535	—	—	2 160 616
Järnsvamp	1 544	—	—	55 229	—	—	56 773
Andra malmer (inkl. slig):							
krommalm	—	67 919	—	31	—	—	67 950
manganmalm	2 895	43 712	—	84	—	—	46 691
molybdenmalm	—	1 659	—	—	—	—	1 659
volframalm	—	343	—	—	—	—	343
andra malmer o. d.	—	910	—	17	—	268 498	269 425
Tackjärn: träkols-	—	—	b) 2 117	31 585	—	—	33 702
koks-	3 589	—	—	1 149 485	8	—	1 153 082
Gjutjärnsskrot: kokiller	2 300	—	—	67 574	—	—	69 874
annat	19 925	—	—	31 626	—	—	51 551
Smidesskrot	46 434	6 966	—	1 321 133	126	1 501	1 376 160
Annat skrot	5	—	—	8	—	33 585	33 598
Ferrolegeringar:							
kiseljärn, högst 15 % kisel	—	—	—	549	—	—	549
» , över 15 % »	896	1 965	—	9 256	—	—	12 117
kiselmananjärn	4	5 594	—	4 549	—	—	10 147
kromjärn, högst 1 % kol	—	—	—	16 643	—	—	16 643
» , över 1 % »	1	498	—	3 070	—	—	3 569
mangan- och spegeljärn	115	396	—	17 147	—	—	17 658
volframjärn	—	—	—	239	—	—	239
andra ferrolegeringar	258	—	—	1 934	—	—	2 192
Metaller, kemikalier m. m.	1 038	957	—	10 449	2 554	41 137	56 135
Slagg	12 031	44 682	—	—	—	—	56 713
Kalksten	47 890	—	a) 6 774	16 943	20	2 649	74 276
Kalk, bränd	1 613	23 383	—	164 198	—	—	189 194
Dolomit: rå	618	3 083	a) 2 189	26 378	—	—	32 268
bränd	297	—	—	29 649	—	—	29 946
Kvarts och kvartsit	1 175	71 112	—	22 649	202	21 043	116 181
Sandsten	—	—	—	4 659	30	—	4 689
Fluss- och fältspat	717	147	—	5 535	—	—	6 399
Kaolinsand	161	—	—	2 629	—	—	2 790
Kvarts-, kvartsit- o. silikategel ..	178	—	—	6 521	294	25	7 018
Magnesittegél	14	687	—	3 874	76	649	5 300
Krommagnesittegél	9	—	—	5 839	94	—	5 942
Chamottetegél och -skrot	2 024	268	a) 754	22 792	3 590	324	29 752
Sintermagnesit och magnesitmjöl .	—	—	—	673	24	—	697
Eldfast lera	2 298	203	a) 40	6 993	534	4	10 072
Övrigt eldfast infodringsmaterial .	1 177	—	a) 5 600	1 915	50	—	8 742
Kolelektroder	—	1 534	—	—	—	61	1 595
Grafitelektroder	22	147	a) 7	4 669	769	188	5 802
Elektrodmassa	4 298	4 108	a) 59	150	—	8 521	17 136

vissa viktigare råvaror och material inom järn- och metalltillverkningens olika huvudgrenar 1958. Under rubrikerna tackjärn och götmetall ha därvid även inräknats smärre kvantiteter råmaterial, vilka förbrukats för tillverkningen av dylika produkter vid några anläggningar, som ej äro hänförliga till bergverk. I denna berättelse redovisas således samtliga inom riket framställda kvantiteter tackjärn och götmetall och däremot svarande råvaruförbrukning oberoende av om anläggningen, vid vilken de framställts, hänföres till bergverk eller ej. I förevarande textavdelning äro vissa totalsiffror i denna tabell närmare specificerade.

Den kvantitativa förbrukningen av råmaterial vid järn- och stålverken samt metallframställningsverken har naturligen i stort sett förändrats på likartat sätt som produktionssiffrorna, ehuru vissa förskjutningar skett mellan olika slag av råvaror. Vid tackjärnstillverkningen har förbrukningen av råmaterial minskat. Kvantiteten styckemalm sjönk avsevärt, och sinterkonsumtionen minskade med ca 8 %. För år 1958 saknas uppgifter om förbrukningen av järn- och manganmalm vid framställningen av de olika tackjärnsslagen.

Den för tackjärnstillverkningen redovisade slagghkvantiteten utgjordes av hytt-, väll- och stålugnsslagg.

Vid ferrolegeringsverken förelåg ökad förbrukning av framför allt manganmalm. En minskning ägde rum beträffande åtgången av krom-, molybden- och volframalm. Av den förbrukade krommalmen utgjorde 17 510 ton av slig, och av den redovisade molybdenmalmen bestodo 369 ton av slig. De i tabellen vid tillverkningen av ferrolegeringar angivna totalsiffrorna för förbrukningen av andra mal-

mer, metaller, kemikalier m. m. samt slagg äro närmare specificerade nedan (kvantiteter i ton).

Andra malmer:

Bauxit.....	31
Titanmalm.....	879
	910

Metaller, kemikalier m. m.:

Aluminium	597
Klorater	139
Salpeter	39
Vanadinsyra	182
	957

Slagg:

Kromslag	20 355
Manganslagg	24 327
	44 682

Vid götmetalltillverkningen minskade åtgången av träkolstäckjärn och koks-täckjärn. Likaledes redovisades en mindre uppgång i konsumtionen av bl. a. smidesskrot, medan förbrukningen av ferrolegeringar steg. Av kromjärnet redovisas 424 ton med en kolhalt av 0,2—1 % och 145 ton med 1—4 % kol.

I följande översikt äro vissa av de varuslag, som ej specificerats i tabellen, närmare angivna (kvantiteter i ton).

Andra malmer:

Svavelkis	17
-----------------	----

Andra ferrolegeringar:

Fosforjärn	94
Kisel	4
Kiseljärnzirkonium	7
Kiselkalcium och -järn	107
Kiselkrom	54
Kiselkromjärn	14
Molybdenjärn	918
Nickeljärn	180
Niobjärn	5
Svaveljärn	2
Titanjärn	486
Vanadinjärn	63

1 934

Metaller, kemikalier m. m.:

Aluminium	571
Bly	3
Kalcium- och kiselkarbid	699
Kobolt	57
Koksalt	63
Koppar	5
Mangan	329
Nickel	6 456
Saltpetersyra	33
Saltsyra	19
Soda	175
Svavel	4
Svavelsyra	38
Övriga	1 997
	10 449

Annat skrot:

Nickelskrot	5
Övrigt	3
	8

Förbrukningssiffrorna för övriga järnverksprodukter avse i huvudsak råmaterial för framställning av smitt, varmvatsat och varmdraget järn och stål. I totalsiffran för förbrukningen av metaller, kemikalier m. m. ingå 981 ton zink, 351 ton koksalt och 243 ton svavelsyra. — Järn- och stålverkens förbrukning av tackjärn och skrot m. m. för framställning av vanligt tackjärnsgjutgods är icke medräknad här utan ingår i den allmänna industrierättelsens hörande redovisning.

Den totala konsumtionen av andra malmer än järnmalm vid metallframställningen minskade från föregående år. Vidare må nämnas den ökade förbrukningen av kopparskrot. Nedan lämnas en något utförligare specifikation av åtgången av andra malmer, annat skrot samt metaller, kemikalier m. m. (kvantiteter i ton).

Andra malmer:

Arsenikslig	47 344
Blyslig	49 015
Kisbränder	81 711
Kopparmalm	22 540
Kopparmalmsslig	67 592
Kryolit	296
	268 498

Annat skrot:

Aluminiumskrot	91
Blyskrot	190
Kopparskrot	33 304
	33 585

Metaller, kemikalier m. m.:

Aluminium	25
Aluminiumoxid	26 298
Aluminiumfluorid	393
Klor	3
Koksalt	10 090
Natriumbikromat	38
Natronsalteter	41
Saltpetersyra	21
Soda, kalcinerad	369
Svavelsyra	3 552
Zinkoxid	58
Övriga	249
	41 137

För metallframställningsverk, som för vidare bearbetning tillverka mellanprodukter, upptagna såsom råmaterial i tab. JJ och i ovanstående tablå, redovisas endast förbrukningen av de verken tillförda ursprungliga råmaterialen.

Beträffande redovisningen i tabell JJ och i ovanstående specialtablåer måste framhållas, att de uppgiftsformulär, på vilka förbrukningen av råvaror skall redovisas, för år 1958 liksom för tidigare år innehålla särskilda rubriker endast för de viktigaste slagen av råvaror. De uppgifter, som i övrigt avlämnas under diverserubriker (t. ex. kvantiteterna övriga metaller, kemikalier m. m.), kunna vara behäftade med vissa brister. Hur stor den ofullständighet är, som därvid kan ha uppkommit, har det på grund av primärmaterialens beskaffenhet icke heller för år 1958 varit möjligt att uttala sig om.

Bränsle, smörjmedel och elenergi

En översikt över järn- och stålverkens och metallframställningsverkens förbrukning av bränslemedel lämnas i tab. KK. Tabellen MM över träkolsförbrukningen är närmast en specialtabell, avsedd att belysa inköpspriset på träkol av skogs- och stubbved samt av såg-

Tab. KK. Bränsleförbrukningen vid järn- och stålverken samt metallframställningsverken

Bränsleslag	Kvantitetsgrund	Järn- och stålverk	Metallframställningsverk
Stenkol (inkl. stybb) o. kolbriketter ...	ton	38 678	2 645
Koks (inkl. stybb) och koksstybbriketter .	»	855 356	2 695
Torvbränsle (inkl. torvbriketter)	»	200	—
Träkol (inkl. stybb)	hl	2 796 175	7 825
Träbränsle:			
ved i större stycken	m ³	13 640	217
andra slag	»	102 166	—
Flytande bränsle:			
bensin, bentyl, motorsprit.	ton	527	76
dieselloja och andra motoroljor.	»	1 690	141
eldningsolja :nr 1	»	23 115	1 451
nr 2	»	114 716	329
övriga	»	249 110	8 153
fotogen	»	798	108
tjälolja (brännolja)	»	723	—
Masugns- och koksugns- och koksugns- gas	1 000 m ³	1 855 409	—
Summa bränsle med reduktion till stenkol ¹	ton	1 582 023	21 040

¹ Förbrukningen av masugns- och koksugns- gas är ej inräknad i den totala, till stenkol reducerade bränsleförbrukningen. Ang. reduktionsstal se not till tab. O.

verksribb vid samtliga järn- och stålverk med undantag av ferrolegeringsverk. Den i ifrågavarande tabell redovisade totalkvantiteten är den sammanlagda förbrukningen av träkol vid dessa verk vid framställningen av tackjärn, väll- och götmetall, smidda, varmvalsade och varmdragna produkter samt manufakturvaror och verkstadsprodukter. Däremot är ej förbrukningen av träkol vid tillverkning av sinter och ferrolegeringar inräknad i tabellen över järn- och stålverkens träkolsförbruk-

ning, men kvantiteterna ifråga redovisas i tabellerna O och LL. I sistnämnda tabell ingå ej uppgifter om förbrukningen av bränsle för industriernas egna transportmedel samt för uppvärmning av fabriks- och kontorslokaler m. m., vilka kvantiteter däremot äro medräknade i uppgifterna om den totala bränsleåtgången vid järn- och stålverken i tabell KK.

Medelinköpspriset (inkl. frakt) för förbrukade träkol uppgick till 5,62 kr under redogörelseåret eller betydligt högre än under 1957.

Beträffande uppgifterna om bränsle vid järn- och stålverken torde observeras, att dessa ej överensstämna med de uppgifter, som i industriberättelsen lämnas under rubriken järn- och stålverk samt ferrolegeringsverk. Anledningen är, att, såsom förut framhållits, under rubriken järn- och stålverk i föreliggande berättelse även ingå en del verk, vilka vid sidan av järnframställning huvudsakligen driva järnmanufaktur- eller verkstadsrörelse och fördenskull i industriberättelsen förts under sistnämnda grupper.

Närmare uppgifter om åtgången av viktigare bränsle- och reduktionsmedel vid vissa slag av tackjärnstillverkning redovisas i tablån överst å s. 47. Förbrukningen av koks per ton tackjärn var 661 kg eller något mindre än 1957.

En specificering av järn- och stålverkens samt metallframställningsverkens förbrukning av elenergi (vid ugnsdrift) för framställning av tackjärn, järnsvamp, ferrolegeringar, göt och stål-gjutgods samt metaller åren 1957 och 1958 meddelas i tablån å s. 47. De här lämnade uppgifterna svara sålunda — i likhet med uppgifterna om förbrukningen av bränsle i tab. LL — mot den i denna berättelse redovisade produktionen av ifrågavarande produkter. Be-

Tab. LL. Bränsleförbrukningen vid järn- och stålverken vid tillverkningen av nedanstående varuslag år 1958

Bränsleslag	Kvantitetsgrund	Förbrukningen av bränsle vid tillverkning av						Summa
		tackjärn	ferro- lege- ringar	järn- svamp ¹	väll- metall	göt och stål- gjutgods	smidda samt varm- valsade o. varm- dragna produkter	
Stenkol (inkl. stybb) och kolbriketter	ton	—	1 481	3 870	—	2 042	22 784	30 177
Koks	»	736 792	45 924	7 863	—	6 465	571	797 615
Koksstybb och koksstybbriketter	»	29 754	—	24 759	—	2 055	—	56 568
Torvbränsle (inkl. torvbriketter)	»	—	200	—	—	—	—	200
Träkol: industrikol	hl	2 364 964	279 736	43 170	66 903	18 348	8 954	2 782 075
stybb	»	13 375	—	—	—	544	—	13 919
Träbränsle:								
ved i större stycken	m ³	1 167	36	—	—	3 507	2 992	7 702
andra slag	»	—	26 550	—	—	32 756	535	59 841
Flytande bränsle:								
bensin, bentyl, motorsprit	ton	0	43	3	—	27	18	91
dieselolja och andra motoroljor	»	0	111	—	—	41	416	568
eldningsoljor: nr 1	»	6	1 138	340	—	8 057	12 771	22 312
nr 2	»	404	571	1 039	—	50 218	54 297	106 529
övriga	»	1 352	3 640	1 063	—	64 503	145 762	216 320
fotogen	»	300	2	225	—	7	155	689
tjälroljor (brännoljor)	»	—	—	0	—	723	—	723
Masugns- och koksugns-gas	1 000 m ³	1 081 037	—	5 409	—	83 514	532 952	1 702 912
Summa bränsle med reduktion till stenkol ²	ton	848 596	65 215	42 862	1 137	200 220	344 224	1 502 254

¹ Inkl. järnpulver. — ² Masugns- o. koksugns gas ingå ej. Angående reduktionstal se not till tab. O.

Tab. MM. Kvantitet och inköpsvärde av förbrukat träkol vid verk med framställning av järn och stål år 1958

Län	Träkol		Medelpris per hl kr
	1 000 hl	inköpsvärde (inkl. frakt) 1 000 kr	
Uppsala län	1	6	6,58
Södermanlands län	2	13	5,52
Östergötlands län	58	263	4,52
Värmlands län	569	4 598	8,07
Örebro län	1 081	5 128	4,75
Västmanlands län	456	2 177	4,71
Kopparbergs län	10	59	5,88
Gävleborgs län	374	2 086	5,58
Hela riket	2 551	14 330	5,62
därav träkol av skogs- och stubbved	1 774	11 015	6,21

Ugnar och bränsleslag	Bränsleslag	Total bränsle- förbrukning ¹	Medelförbrukning av bränsle per ton tillverkat tackjärn
Blästermasugnar:			
med träkol	träkol	1 817 328 hl	49,89 hl
» koks	koks	694 689 ton	661 kg
Elektromasugnar:			
med träkol och elenergi	{träkol elenergi	557 526 hl 60 026 400 kWh	19,48 hl 2 098 kWh
» koks och koksstybb samt el- energi	{koks koksstybb elenergi	32 871 ton 27 452 » 370 217 500 kWh	2 416 kWh

¹ Utom i tabblän redovisad åtgång av huvudsakliga bränsle- och reduktionsmedel ha använts smärre kvantiteter andra bränsleslag, vilka finnas angivna i tab. LL.

	1957 1 000 kWh	1958 1 000 kWh	tionen för smältning av göt och stål- gjutgoods var ungefär oförändrad.
Tackjärnssmältning i:			Av nedanstående översikt framgår för- brukningen (i kg) av smörjmedel vid här ifrågavarande bergverksgrönar.
elektrisk masugn....	451 870	430 244	
annan elugn.....	17 811	10 164	
Framställning av järn- svamp	81 498	61 091	
Smältning av ferrolege- ringar	663 437	639 205	Transformatoroljor
Smältning av göt och stålgiutgoods.....	705 912	707 080	Skär- och göngoljor, även vattenlösliga
Elektrolys eller smält- ning av metaller	467 986	467 751	Motor- och biloljor
Summa	2 388 514	2 315 535	Maskin- och cylindroljor
			Andra smörjoljor.....
			Fasta smörjoljor, fett
			96 333
			173 922
			181 839
			942 372
			394 120
			433 494

träffande de skilda användningsområdena må bl. a. nämnas, att konsum- Siffrorna innefatta även åtgången av smörjmedel för transportmedel, an-

Tab. NN. Vid järn- och metallframställningsverken använda motorer

	Järnverk		Andra järn- framställnings- verk		Ferrolege- ringsverk		Metallfram- ställnings- verk		Summa hk
	Antal	hk	Antal	hk	Antal	hk	Antal	hk	
För omedelbar maskin- drift:									
Vattenturbiner	1	125	—	—	—	—	—	—	125
Ångmaskiner	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olje- och gasmotorer	1	80	—	—	—	—	—	—	80
Elektriska motorer ..	50 186	983 830	20 126	180 817	2 126	14823	5 643	51 558	1 231 028
Summa: 1958	50 188	984 035	20 126	180 817	2 126	14823	5 643	51 558	1 231 233
1957	46 189	950 797	19 619	177 954	1 968	13711	5 538	51 247	1 193 709
För elektrisk generator- drift:									
Vattenturbiner	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ångmaskiner	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ångturbiner	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olje- och gasmotorer	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa: 1958	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1957	2	160	—	—	—	—	—	—	160

vända för industridriften och avse kvantiteter, som under året förbrukats eller tillförts maskins smörjsystem. Därjämte ha under året förbrukats 60 181 kg hårdningsolja.

Drivkraft

De vid järn- och metallframställningsverken använda motorerna redovisas i tabell NN, i vilken meddelas uppgifter angående hästkraftsstyrkan hos såväl de för omedelbar drift som de för drivande av elektricitetsgeneratorer använda motorerna. Motorernas styrka anges i under året uttagna effektiva hästkrafter.

Förvaltnings- och arbetarpersonal

Nedanstående tabell OO anger antalet sysselsatta män och kvinnor inom olika kategorier av förvaltningspersonal och deras fördelning på järn- och stålverken samt metallframställningsverken år 1958. En närmare redogörelse för sammansättningen av de olika kategorierna

återfinnes i industriberättelsen, till vilken hänvisas. Den vid berörda bergverk anställda förvaltningspersonalen ökade i antal med 1,1 % från föregående år.

Uppgifter om antalet arbetare, fördelade efter kön och ålder, och antalet utgjorda arbetstimmar vid järn- och stålverken samt metallframställningsverken ha sammanställts i tabell PP. Såsom hjälparbetare ha redovisats maskinister och eldare, lager- och transportarbetare, arbetare för reguljära underhålls- och reparationsarbeten, vaktpersonal, fast anställda städerskor m. fl.

Förutom här angivna egentliga bergverksarbetare sysselsattes under redogörelseåret en del arbetare med framställning av bergverksprodukter vid företag, vilkas verksamhet till vida övervägande delen faller inom andra produktionsgrenar och vilka därför endast redovisas i den allmänna industriberättelsen, ehuru tillverknin- garna av bergverksprodukter — även-

Tab. 00. Förvaltningspersonal vid järn- och stålverk samt metallframställningsverk

	Företagsledare	Teknisk driftspersonal		Arbetsbefäl	Kontorspersonal		Kontorsbud, vaktmästare, telefonister o. d.		Socialvårdspersonal		Resande i firmans tjänst	Övrig försäljningspersonal	Summa
	Män	Män	Kv.	Män	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Män	
Järnverk	68	2 023	66	1 464	1 860	1 204	206	64	23	38	2	330	7 348
Andra järnframställningsverk	17	1 340	103	488	784	676	130	39	14	14	—	14	3 619
Ferrolegeringsverk .	7	55	3	50	48	31	5	—	1	—	—	—	200
Metallframställningsverk	4	151	45	123	103	91	18	5	9	6	—	4	559
Summa: 1958	96	3 569	217	12 125	2 795	2 002	359	108	47	58	2	2 348	11 726
1957	92	3 417	207	12 078	2 857	2 021	404	161	44	57	6	2 260	11 604

¹ Därav 3 kvinnor. — ² Därav 22 kvinnor. — ³ Därav 18 kvinnor.

Tab. PP. Antal bergverksarbetare med fördelning efter kön och ålder samt antal arbetstimmar inom järn- och stålverk samt metallframställningsverk

	Män		Kvinnor		Summa arbetare		Utgjorda arbetstimmar	
	Totalt	Därav under 18 år	Totalt	Därav under 18 år	Totalt	Därav under 18 år	Totalt	Därav av underåriga
	1 000 timmar							
Järnverk	30 081	1 503	1 340	61	31 421	1 564	65 680	3 091
därav hjälparbetare o. d. ...	7 346	..	643	..	7 989	..	16 555	..
Andra järnframställningsverk ..	7 959	348	598	4	8 557	352	18 062	681
därav hjälparbetare o. d. ...	1 597	..	282	..	1 879	..	3 912	..
Ferrolegeringsverk	1 146	22	12	—	1 158	22	2 408	45
därav hjälparbetare o. d. ...	391	..	12	—	403	..	837	..
Metallframställningsverk	1 638	24	17	—	1 655	24	3 378	45
därav hjälparbetare o. d. ...	557	..	17	—	574	..	1 177	..
Summa: 1958	40 824	1 897	1 967	65	42 791	1 962	89 528	3 862
1957	42 349	2 145	2 118	69	44 467	2 214	93 729	4 359

som däremot svarande förbrukning av råvaror, bränsle och elenergi — vid ifrågavarande företag ingå i denna berättelse. För framställning av tackjärn (i annan elektrisk ugn än masugn) samt

elektrostål redovisades vid dessa företag 449 manliga arbetare med ett sammanlagt antal arbetstimmar av 965 054. Av dessa arbetare ha som hjälparbetare uppgivits 75 män och 163 931 timmar.

Tab. 1. Uppfordringen ur järnmalmshuggruvorna år 1958

	1	2	3	4	5
	Ägarens namn samt gruvfältets (gruvans) namn och belägenhet	Antal utmål ¹	Driftstid Dagar	Total kvantitet utfraktat berg och malm	
				under jord	i dagbrott
				T o n	
	<i>Stockholms län</i>				
1	Häverö kommun Herrängs Gruf AB: Herrängsfältet.....	5	205	58 755	—
	<i>Uppsala län</i>				
2	Dannemora kommun AB Dannemora Gruvor: Dannemora gruvors odalutmål	1	283	424 772	—
3	Olands kommun Stora Kopparbergs Bergslags AB: Ramhällsfältet	3	272	94 127	—
	<i>Södermanlands län</i>				
4	Floda kommun Boxholms AB: Stavsältet	2	260	57 070	—
5	Sköldinge kommun Boxholms AB: Kantorps gruvfält	4	270	136 901	—
6	Svärta kommun Herrängs Gruf AB: Förola gruva	1	152	26 688	—
7	A Johnson & Co: Vreta gruva	1	107	—	4 902
	<i>Jönköpings län</i>				
8	Månsarps kommun AB Smålands Taberg: Smålands Tabergs gruvfält	1	275	—	37 763
	<i>Värmlands län</i>				
9	Värmlandsbergs kommun Grufve AB Långban: Långbansfältet	1	239	1 635	—
10	Persbergs Grufve AB: Kärngruvan	2	288	—	10 408
11	Persbergs odalfält	1	300	166 388	—
12	Uddeholms AB: Finnmosse gruvor	1	241	18 355	—
13	Nordmarks gruvor	2	240	23 019	—
14	Tabergs gruvor	2	241	46 423	—
	<i>Örebro län</i>				
15	Linde kommun Guldsmedshytte AB: Högbansfältet	2	297	22 149	—
16	Nybergsfältet	4 —	4 —	73	—
17	Stripa Gruf AB: Stripa odalfält	9	280	336 696	—
18	Ljusnarsbergs kommun Bastkärns Gruf AB: Bastkärnsfältet	4	267	86 656	—
19	Mossgruvornas Gruf AB: Sköttgruve- och Mossgruvefältet	5	238	* 32 677	—
20	Ställbergs Grufve AB: Haggruvefältet	4	286	203 878	—
21	Ställbergsfältet	6	286	79 552	—

¹ Med malmfångst arbetade. — ² Inklusivt plock-, vask- samt magnetiskt och våtmekaniskt sovråd malm.
 — ⁶ Därav fränsiktad mull 75 004 ton. — ⁷ Genom kombinerad sovring. — ⁸ Mullmalm med magnetit och

Extraction from iron ore mines

6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Erhållen direkt användbar malm ²			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av				Erhållen anrikningsmalm		
Totalt		Därav ur äldre varp	järn	fosfor	svavel	mangan	Totalt	Därav ur äldre varp	
Ton	1000 kr	Ton	Procent				Ton		
—	—	—	—	—	—	—	³ 42 856	—	1
³ { 109 750 123 041 3 493 2 607	7 134 5 168 80 109	— — — 2 607	49,8 39,4 34,2 38,5	0,004 0,004 0,004 0,004	0,04 0,04 0,04 0,04	2,4 3,4 3,5 2,6	³ 44 425	—	2
—	—	—	—	—	—	—	³ 75 759	—	3
³ 4 756	234	—	39,6	0,016	0,026	—	³ 29 996	—	4
—	—	—	—	—	—	—	136 901	—	5
³ { 9 334 7 605 4 278	470 325 107	— — —	45,66 39,24 43,6	0,024 0,025 0,014	0,35 0,35 0,7	1,95 1,88 1,4	— — —	— — —	6 7
37 763	180	—	30,3	0,04	0,022	0,26	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	1 635	—	9
³ 1 561	75	—	30	0,009	0,025	—	³ 4 423	—	10
³ 10 598	507	—	51,6	0,007	0,005	0,13	³ 121 617	—	11
—	—	—	—	—	—	—	³ 13 754	53	12
—	—	—	—	—	—	—	³ 18 104	2 438	13
8 588	301	—	57,4	0,012	0,005	0,44	³ 27 189	—	14
—	—	—	—	—	—	—	20 438	—	15
—	—	—	—	—	—	—	73	—	16
⁵ { 122 623 24 347	5 710 909	— —	51,3 47,4	0,009 0,014	0,021 0,008	— —	⁶ 97 868	—	17
⁷ 43 387	2 853	—	46,97	0,007	0,3	3,89	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	³ 60 560	33 771	19
³ 86 735	4 559	4 850	45,4	0,008	0,082	3,2	—	—	20
³ 28 479	1 778	454	50,1	0,007	0,047	4,6	—	—	21

— ³ Genom magnetisk sövring. — ⁴ Utmål och driftstid redovisas i tab. 3. — ⁵ Genom våtmekanisk sövring.
siderit.

Tab. 1 (forts.). Uppfordringen ur järnmalmsgruvorna

	1	2	3	4	5
	Ågarens namn samt gruvfältets (gruvans) namn och belägenhet	Antal utmål	Driftstid Dagar	Total kvantitet utfraktat berg och malm	
				under jord	i dagbrott
				T o n	
	Örebro län (forts.)				
	Noraskogs kommun				
1	Fagersta Bruks AB: Rödbergsgruvan	2	275	33 444	—
	Pershytte Grufvebolag: Pershyttefältet:				
2	Nedre fältet	1	277	103 702	—
3	Övre fältet	1	277	37 491	—
4	AB Stjernfors-Ställdalen: Ösjöbergsfältet . . .	7	264	71 090	—
	Stribergs Grufve AB: Stribergs gruvfält:				
	Övra Kärrgruvorna samt				
	Kil-, Stor-, Svarbergs- och Stripa-Glifsagruvorna	10	269	210 847	—
5					
6	Åsbobergsgruvan	1	134	4 210	—
	Ramsbergs kommun				
	Trafik AB Grängesberg-Oxelösund:				
7	Stråssa odalgruva	1	240	96 591	—
8	Guldsmeshytte AB: Blankafältet	2	291	15 370	—
	Västmanlands län				
	Fagersta stad				
9	Fagersta Bruks AB: Semlafältet	2	275	121 760	—
	Norbergs köping				
10	Norbergs Grufförvaltning: Getbacksfältet . . .	3	298	90 532	—
11	Klackbergsfältet . .	3	298	22 886	—
	Nya och Gamla Kol-				
12	ningbergsfälten .	3	298	40 694	—
13	Morbergsfältet . . .	9	298	216 976	—
14	Norrbergsfältet . . .	6	298	251 531	—
15	AB Statsgruvor: Eskilsbacksfältet . .	4	240	106 298	—
16	Mimersfältet	—	—	11 000	—
17	Surahammars Bruks AB: Kallmorbergsfältet .	4	282	72 709	—
18	Risbergsfältet	2	282	49 722	—
	Skinskattebergs kommun				
19	Riddarhytte AB: Källfallsfältet	3	254	63 274	—
20	Morbergsfältet	3	238	39 353	—
21	Riddarhytte odalut- mål	1	277	138 444	—
	Kopparbergs län				
	Grangärde kommun				
	Trafik AB Grängesberg—				
	Oxelösund: Grängesbergs ex- portfält	37	276	2 653 817	—
22					
23	Stora Kopparbergs Bergs- lags AB: Risbergsfältet	18	263	323 360	—

¹ Genom magnetisk sovring. — ² Därav genom magnetisk sovring 2 600 ton. — ³ Genom våtmekanisk sovrerad sovring. — ⁴ Sovring genom handskrädning. — ⁵ Därav genom kombinerad sovring 654 970 ton. — ⁶ Mull-

Extraction from iron ore mines

6		7	8	9	10	11	12	13	14	
Erhållen direkt användbar malm			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av				Erhållen anrikningsmalm			
Totalt		Därav ur äldre varp	järn	fosfor	svavel	mangan	Totalt	Därav ur äldre varp		
Ton	1000 kr	Ton	Procent				Ton			
1 2 791	126	—	48,82	0,007	0,06	0,08	1 23 100	—	1	
3 018	121	—	46,5	0,025	0,01	—	74 404	1 349	2	
6 755	209	—	41,5	0,025	0,01	—				
22 807	912	—	47,3	0,022	0,009	—				3
959	30	—	42,6	0,022	0,009	—				4
—	—	—	—	—	—	—	1 33 263	—		
—	—	—	—	—	—	—	229 901	23 652	5	
{ 104	8	—	65,3	0,015	0,013	—	614	—	6	
{ 1 173	74	—	53,5	0,015	0,014	—				
—	—	—	—	—	—	—	47 088	—	7	
—	—	—	—	—	—	—	14 441	—	8	
—	—	—	—	—	—	—	1 94 644	170	9	
—	—	—	—	—	—	—	2 85 405	—	10	
1 46 326	1 506	—	43	0,003	0,13	4	—	—	11	
3 26 188	1 205	—	46	0,022	0,005	0,1	4 153 854	—	12	
5 36 877	1 696	—	47	0,023	0,01	0,1	5 193 211	—	13	
5 55 032	1 726	—	43,2	0,027	0,011	—	3 14 834	—	14	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	
—	—	—	—	—	—	—	72 709	—	16	
{ 17 027	553	—	48,2	0,02	0,03	0,08	18 279	56	17	
{ 13 958	454	—	43,1	0,02	0,03	0,14				18
6 5 083	419	—	59,9	0,004	0,047	—	1 59 426	—	19	
6 1 164	89	—	59,37	0,007	0,125	—	6 106 544	—	20	
7 1 187 860	52 385	—	59,7	0,83	0,008	0,12	—	—	22	
8 392 762	19 705	—	63,4	0,61	0,008	0,15				
9 88 905	7 235	—	71,4	0,008	0,002	0,04				
5 17 682	705	—	58,9	0,62	0,003	—	5 289 394	—	23	

ring. — 4 Därav genom magnetisk sovring 141 246 ton och vätmekanisk sovring 12 608 ton. — 5 Genom kombi-
malm, genom kombinerad sovring. — 6 Defosforerad mullmalm, genom kombinerad sovring.

Tab. 1 (forts.). Uppfordringen ur järnmalmshuvudgruvorna

	1	2	3	4	5
	Ägarens namn samt gruvfältets (gruvans) namn och belägenhet	Antal utmål	Driftstid Dagar	Total kvantitet utfraktat berg och malm	
				under jord	i dagbrott
				T o n	
	Kopparbergs län (forts.)				
	Gustafs kommun				
1	Ulfshytte Jernverks AB: Hästhagbergs- och Tallbottengruvorna	2	280	12 210	—
	Hedemora landskommun				
2	Fagersta Bruks AB: Smältarmossgruvan	2	275	73 536	—
3	Hofors Bruk: Haggruvefältet	1	251	2 321	—
4	AB Statsgruvor: Intrångets gruvor..	6	280	205 397	—
	Ludvika landskommun				
	AB Statsgruvor: Håksberg-, Ickorrbotten- och Källbottenfälten	44	265	680 431	—
5					
6		4	243	11 467	—
7	Stora Kopparbergs Bergslags AB: Blötbergsfältet	5	290	264 517	170 135
	Norrbärke kommun				
8	Avesta Jernverks AB: Kärrgruvefältet	5	290	70 982	—
9	Norra och Södra Nybergsfälten	2	290	83 361	—
10	AB Statsgruvor: Stollbergsfältet	6 —	6 —	12 148	—
	Stora Skedvi kommun				
11	Ställbergs Grufve AB: Forsbogruvan	1	295	64 763	—
	Stora Tuna kommun				
12	Idkerbergets Gruf AB: Idkerbergsfältet ...	6	281	383 769	—
13	Stora Kopparbergs Bergslags AB: Tuna Hästbergsfältet	5	280	109 171	—
	Svärdsjö kommun				
14	Stora Kopparbergs Bergslags AB: Vintjärnsfältet	6	242	129 612	—
	Säters stad				
15	Bispbergs AB: Bispbergsfältet	5	244	41 504	—
	Gävleborgs län				
	Hofors kommun				
16	Hofors Bruk: Nyängsfältet	2	244	25 513	—
17	Storstrecksfältet ...	3	241	31 088	—
	Torsåkers kommun				
18	Hofors Bruk: Vingesbackefältet ..	1	244	171 914	—
19	Sandvikens Jernverks AB: Bodåsfältet	2	243	113 888	—

¹ Genom magnetisk sovring. — ² Därav genom magnetisk sovring 380 ton. — ³ Malmen höll även 0,1 driftstid redovisas i tab. 3. — ⁷ Limonitmalm. — ⁸ Malmen höll även 0,58 % zink och 0,19 % bly. — ⁹ Därav sovring 127 866 ton.

Extraction from iron ore mines

6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Erhållen direkt användbar malm			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av				Erhållen anrikningmalm		
Totalt		Därav ur äldre varp	järn	fosfor	svavel	mangan	Totalt	Därav ur äldre varp	
Ton	1000 kr	Ton	Procent				Ton		
—	—	—	—	—	—	—	¹ 7 615	—	1
—	—	—	—	—	—	—	¹ 61 972	—	2
—	—	—	—	—	—	—	² 588	—	3
¹ 42 143	1 837	—	³ 53	0,028	0,85	—	⁴ 160 551	—	4
—	—	—	—	—	—	—	¹ 443 253	—	5
—	—	—	—	—	—	—	¹ 7 916	—	6
15 691	763	—	57,4	0,6	..	..	⁵ 364 916	7 368	7
¹ 57 058	2 040	—	31	0,007	0,3	—	¹ { 4 558	—	8
⁷ 6 941	434	—	⁸ 28,1	—	—	14,8	{ 37 753	—	9
{ 6 016	480	—	64,85	..	0,116	—	—	—	10
{ 19 130	1 040	—	61,66	..	0,359	—	—	—	11
{ 17 183	1 194	—	68,86	..	0,133	—	—	—	11
207 711	10 123	—	62,81	0,706	0,015	—	—	—	12
{ 42 201	2 368	—	{ 39	0,016	0,41	4,54	—	—	13
{ 13 100}		—	{ 33,5	0,015	0,35	5,07	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	¹ 103 257	3 500	14
⁹ 250	15	—	63	0,005	0,015	—	¹⁰ 25 528	108	15
—	—	—	—	—	—	—	{ 24 507	—	16
—	—	—	—	—	—	—	¹¹ { 31 088	—	17
—	—	—	—	—	—	—	{ 167 590	—	18
—	—	—	—	—	—	—	¹ 58 438	—	19

% koppar. — ⁴ Därav genom magnetisk sovring 80 560 ton. — ⁵ Genom kombinerad sovring. — ⁶ Utmål och genom magnetisk sovring 216 ton. — ¹⁰ Därav genom magnetisk sovring 2 810 ton. — ¹¹ Därav genom magnetisk

Tab. 1 (forts.). Uppfordringen ur järnmalmshgruvorna

	1		2	3	4		5
	Ägarens namn samt gruvfältets (gruvans) namn och belägenhet		Antal utmål	Driftstid Dagar	Total kvantitet utfraktat berg och malm		
					under jord	i dagbrott	
					T o n		
	<i>Norrbottens län</i>						
	<i>Gällivare kommun</i>						
1	Bergverks AB Freja:	Koskullskulle malmfält	5	273	748 493	—	
2	Luossavaara—Kiiruna- vaara AB:	Gällivare malmfält .	61	294	3 776 458	325 145	
	<i>Kiruna stad</i>						
3	Luossavaara—Kiiruna- vaara AB:	Kiirunavaara malmfält	42	296	5 381 672	5 372 105	
4		Luossavaara malmfält	7	296	810 649	—	
5	Norrbottens Järnverk AB:	Mertainengruvan .	3	266	—	164 620	
6	Tuolluvaara Gruv AB:	Tuolluvaara malmfält	9	297	576 157	—	
	Hela riket		409	—	20 371 936	6 085 078	

¹ Genom magnetisk sovring. — ² Därav genom magnetisk sovring 546 986 ton. — ³ Därav genom magnetisk
 • Därav genom kombinerad sovring 107 292 ton.

Extraction from iron ore mines

6	7	8	9	10	11	12	13	14
Erhållen direkt användbar malm			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av				Erhållen anrikningsmalm	
Totalt		Därav ur äldre varp	järn	fosfor	svavel	mangan	Totalt	Därav ur äldre varp
Ton	1000 kr	Ton	Procent				Ton	
1 { 414 035 29 863 4 270 7 057 }	30 355	—	{ 61,8 50,8 59,5 58	{ 0,034 0,042 0,64 0,04	{ 0,052 0,093 0,079 0,054	{ — — — —	1 63 563	—
1 { 406 920 2 214 007 31 520 153 062 1 064 343 1 037 077 273 272 6 811 670 }	105 313	—	{ 62,5 59,1 66,9 66,8 66,1 64,7 64	{ 0,32 0,69 0,037 0,072 0,27 0,57 0,57	{ 0,034 0,087 0,052 0,047 0,035 0,032 0,04	{ — — 0,09 0,07 0,08 0,08 0,08	2 637 773	—
3 { 1 064 343 1 037 077 273 272 6 811 670 }	442 683	{ — — — 288 533	{ 66,9 66,8 66,1 64,7 64	{ 0,037 0,072 0,27 0,57 0,57	{ 0,052 0,047 0,035 0,032 0,04	{ 0,09 0,07 0,08 0,08 0,08	—	—
1 { 11 649 44 445 117 034 62 467 99 030 244 989 1 70 800 }	27 381	—	{ 59,3 64,7 64,1 62,7 60,3 60,9 56,2	{ 1,86 0,031 0,065 0,15 0,27 0,18 0,015	{ 0,032 0,046 0,038 0,038 0,036 0,04 0,037	{ 0,08 0,06 0,06 0,05 0,05 0,05 0,06	—	—
5 { 129 796 93 775 86 926 6 576 }	3 540	—	{ 58,2 66,7 66,4 65,5 64,9	{ 0,015 0,018 0,06 0,337 0,492	{ . 0,004 0,006 0,006 0,005	{ . 0,07 0,07 0,06 0,06	4 93 820	—
5 { 129 796 93 775 86 926 6 576 }	23 594	—	{ 66,7 66,4 65,5 64,9	{ 0,018 0,06 0,337 0,492	{ 0,004 0,006 0,006 0,005	{ 0,07 0,07 0,06 0,06	6 152 330	45 038
16 397 423	772 817	296 444	—	—	—	—	4 653 725	117 503

sovring 3 110 893 ton. — ⁴ Därav genom magnetisk sovring 12 000 ton. — ⁵ Genom kombinerad sovring. —

Tab. 2. Anrikning av järnmalm år 1958

Slag av anrikningsverk: f = flotationsverk; m = magnetiskt verk; v = våtanrikningsverk; mv = kom-

1		2	3	4	5
Län, ägarens namn samt verkets namn och belägenhet		Slag av anrikningsverk	Driftstid Timmar	I n g å e n d e r å g o d s	
				Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Totalt
					Ton
Järnmalmsslig					
<i>Stockholms län</i>					
Häverö kommun					
Herrängs Gruf AB:					
1	Herräng	m	3 456	Herrängsfältet	42 856
<i>Uppsala län</i>					
Dannemora kommun					
AB Dannemora Gruvor:					
2	Dannemora	m	4 070	Dannemora gruvors odalutmål ...	44 425
Olands kommun					
3	St. Kopparbergs Bergslags AB: Ramhäll ...	m	2 471	Ramhällsfältet	75 759
<i>Södermanlands län</i>					
Sköldinge kommun					
4	Boxholms AB: Kantorp.	mv	4 642	{Kantorps gruvfält	136 901
				{Stavsfältet	29 996
<i>Värmlands län</i>					
Värmlandsbergs kommun					
Gruvfe AB Långban:					
5	Långban	m	3 321	Långbansfältet	4 771
Persbergs Gruvfe AB:					
6	Persberg	m	5 182	{Kärngruvan	8 847
				{Persbergs odalfält	117 193
Uddeholms AB:					
7	Taberg	mv	4 318	{Finnmosse gruvor	13 754
				{Nordmarks gruvor	18 104
				{Tabergs gruvor	27 189
<i>Örebro län</i>					
Hällefors köping					
Hellefors Bruks AB:					
8	Sikfors	m	2 750	{Finnbergs gruvfält	952
				{Haggruvorna	5 478
				{Sirsjöbergsfältet	7 526
				{Stora Havsjöbergsgruvan	6 245
Kopparbergs köping					
Bolidens Gruf AB:					
9	Saxberget (Ljusnarsberg) ⁶	mf	7 (6 005)	Ljusnarsbergs gruvfält	7 (28 666)
Linde kommun					
Guldsmedshytte AB:					
10	Guldsmedshyttan ...	mv	2 694	{Blankafältet	11 266
				{Högbansfältet	16 513
				{Nybergsfältet	73
Stripa Gruf AB:					
11	Stripa	s	3 212	{Stripa odalfält	2 438
				{Stripa odalfält	95 410

¹ Rågodset höll även 3,5 % mangan. — ² Rågodset höll även 1,76 % mangan och 20 % kalciumoxid. — kalciumoxid och 1,5 % magnesiumoxid. — ³ Verket huvudsakligen använt för framställning av slig av annan zink och 2,81 % bly samt 0,4 gram guld och 3,8 gram silver per ton. — ⁴ Sligen höll även 0,07 % bly, 0,05 %

Dressing of iron ore

biterat magnetiskt och våtanrikningsverk; mf = magnetiskt och flotationsverk; s = suspensionsanrikning.

6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
				E r h å l l e n f ä r d i g v a r a (s l i g)						
Därav ur äldre varp	Genomsnittshalt av			Totalt		Därav ur varpmalm	Genomsnittshalt av			
	järn	fosfor	svavel				järn	fosfor	svavel	man-gan
Ton	Procent			Ton	1000 kr	Ton	Procent			
—	25	0,01	0,038	14 732	1 149	—	63	0,002	0,01	0,2
—	134,2	0,004	0,16	21 110	1 266	—	59,2	0,004	0,17	2
—	230,3	0,032	0,33	{ 15 651 7 917	{ 853 571	{ — —	{ 3 66,6 4 62,9	{ 0,01 0,014	{ 0,1 0,17	{ 0,3 0,43
—	29,4	0,04	0,1	64 302	4 143	—	60	0,02	0,08	—
—	31,6	0,05	0,1							
—	30	0,017	0,012	1 460	90	—	63	0,011	0,005	0,8
—	30,7	0,006	0,004	40 110	2 906	—	5 64,8	0,008	0,009	0,1
53 2 438 —	40,7	0,014	0,08	35 512	1 562	1 541	58,6	0,012	0,058	0,36
952 5 478 7 526 6 245	35 32 28 30	0,01 0,008 0,01 0,008	0,01 0,01 0,005 0,01	8 765	722	8 765	66,18	0,005	0,004	—
—	18,2	..	6,5	3 486	210	—	9 64,6	..	4,3	—
—	30,2	0,33	0,008	10 119	658	—	61,2	0,01	0,008	—
—	29,6	0,036	0,023							
—	10 37,8	0,04	0,005							
—	36,4	0,11	0,04							
—	41,1	0,01	0,01	49 814	3 100	—	63	0,009	0,036	—

³ Sligen höll även 1,92 % kalciumoxid. — ⁴ Sligen höll även 3,5 % kalciumoxid. — ⁵ Sligen höll även 1,2 % malm än järnmalm. — ⁷ Ej inräknat i summan för hela riket. — ⁸ Rågodset höll även 1,15 % koppar, 4,16 % koppar och 0,14 % zink samt 0,1 gram guld och 6 gram silver per ton. — ¹⁰ Rågodset höll även 5,3 % mangan.

Tab. 2 (forts.). Anrikning av järnmalm

	1	2	3	4	5
	Län, ägarens namn samt verkets namn och belägenhet	Slag av anrikningsverk	Driftstid Timmar	I n g å e n d e r å g o d s	
				Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Totalt
					Ton
	Örebro län (forts.)				
	Ljusnarsbergs kommun				
1	Mossgruvornas Gruv AB: Mossgruvan (Sköttgruvan)	m	2 642	Sköttgruve- och Mossgruvefälten . .	75 048
	Noraskogs kommun				
2	Fagersta Bruks AB: Rödberg	mv	3 013	Rödbergsgruvan	23 100
3	Pershytte Grufvebolag: Pershyttan	mv	6 032	{ Pershyttefältet: Nedre fältet Övre fältet	{ 67 080 1 349 5 873
	AB Stjernfors-Ställdalen:				
4	Bredsjö	m	2 705	{ Rishöjdsbergsgruvorna Salobergsfältet Ösjöbergsfältet	{ 896 5 053 32 888 4 217
5	Stribergs Grufve AB: Striberg	s	2 045	{ Övra Kärrgruvorna samt Kil-, Stor- och Åsbobergsgruvorna	{ 206 249
6	Åsboberg	m	637	{ Klacka—Lerbergsgruvor Stripa—Glifsagruvorna	{ 4 168 19 484
	Västmanlands län				
	Fagersta stad				
7	Fagersta Bruks AB: Rudgruvan	mv	3 805	Semlafältet	94 644
	Norbergs köping				
8	Norbergs Grufförvaltning: Bålsjö	mvf	6 349	{ Morbergs-, Norrbergs- och Risbergs- fälten	{ 329 049
9	Östanmossen	m	248	Getbacksfältet	2 600
10	Surahammars Bruks AB: Kallmora	mvf	6 001	{ Kallmorbergsfältet Risbergsfältet	{ 72 709 10 304
	Skinnskattebergs kommun				
11	Riddarhytte AB: Bäckegruvan ¹	m	5 614	Riddarhytte odalutmål	106 544
12	Källfallet	m	4 069	Källfalls- och Morbergsfälten	59 426
	Kopparbergs län				
	Grangärde kommun				
13	Bolidens Gruv AB: Saxberget ⁵	mf	⁶ (6 005)	Saxbergsfältet	⁶ (79 702)
14	St. Kopparbergs Bergslags AB: Bergslagsschaktet	mv	3 900	Risbergsfältet	289 394
	Gustafs kommun				
15	Ulfshytte Jernverks AB: Hästhagberg	m	843	{ Hästhagbergsgruvan Tallbottengruvan	{ 4 764 3 623

¹ Verket även använt för framställning av kopparmalmsslig. — ² Rågodset höll även 0,37 % koppar. — för framställning av slig av annan malm än järnmalm. — ³ Ej inräknat i summan för hela riket. — ⁴ Rågodset höll även 0,07 % bly, 0,05 % koppar och 0,14 % zink samt 0,1 gram guld och 6 gram silver per ton.

Dressing of iron ore

6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
				E r h å l l e n f ä r d i g v a r a (s l i g)							
Därav ur äldre varp	Genomsnittshalt av			Totalt		Därav ur varpmalm	Genomsnittshalt av				
	järn	fosfor	svavel				järn	fosfor	svavel	man-gan	
Ton	Procent			Ton	1000 kr	Ton	Procent				
14 488	36,4	..	..	20 895	1 254	—	63,4	0,009	0,068	1,06	1
—	40,4	..	..	8 818	501	—	61,01	0,004	0,006	0,12	2
—	37	0,025	0,01	23 900	1 195	345	64,2	0,015	0,025	—	3
1 349	29,5	0,022	0,009	8 500	104	123	64,3	0,008	0,005	—	
—	39,5	0,022	0,009								
896	38	0,02	0,2	22 610	1 470	5 337	64	0,004	0,05	0,2	4
5 053	38	0,02	0,08								
—	45	0,01	0,06								
4 217	35	0,02	0,08								
—	39	0,016	0,012	116 116	5 573	—	51,4	0,006	0,008	—	5
—				1 072	59	—	60,2	0,014	0,012	—	
4 168	20,6	0,014	0,008	1 400	77	—	55,2	0,016	0,015	—	
19 484	19,4	0,016	0,012	7 742	487	—	63,3	0,014	0,015	—	6
				4 001	252	4 001	60,2	0,004	0,01	—	
170	32,1	..	..	30 471	1 960	60	59,9	0,005	0,056	—	7
—	36,5	0,024	0,033	123 131	8 867	—	63,5	0,013	0,023	—	8
—	33	0,008	0,541	875	68	—	55,6	0,006	0,116	—	9
—	37,3	0,03	0,04	29 644	2 395	20	59,8	0,01	0,02	—	10
56											
—	31,8	0,011	1,41	36 667	2 310	—	65,2	0,004	0,9	—	11
—	29,5	0,005	0,199	19 113	1 293	—	63,2	0,003	0,034	—	12
—	16,5	..	6,5	7 700	462	—	64,6	..	4,3	—	13
—	44,6	0,61	0,003	176 843	7 825	—	62,5	0,46	0,003	—	14
—	38	0,005	0,5	4 708	300	—	66	0,007	0,15	1	15
964	50	0,022	1,3								

* Sligen höll även 0,031 % koppar. — * Rågodset höll även 0,01 % koppar. — * Verket huvudsakligen använt höll även 1,12 % koppar, 7 % zink och 3,06 % bly samt 0,6 gram guld och 62 gram silver per ton. — * Sligen

Tab. 2 (forts.). Anrikning av järnmalm

	1	2	3	4	5
	Län, ägarens namn samt verkets namn och belägenhet	Slag av anrikningsverk	Driftstid Timmar	I n g å e n d e r å g o d s	
				Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Totalt
					Ton
	Kopparbergs län (forts.)				
	Hedemora landskommun				
	Bolidens Gruv AB:				
1	Garpenberg (Gruvgården) ¹	f	² (7 838)	Garpenbergs odalfält	² (251 615)
2	Fagersta Bruks AB:				
	Smältarmossgruvan ..	m	3 244	Smältarmossgruvan	61 972
3	AB Statsgruvor: Intrånget	m	4 189	Intrångets gruvor	80 560
	Ludvika landskommun				
4	AB Statsgruvor: Håksberg	mvf	5 834	{Håksberg-, Ickorrbottn- och Käll- bottenfältet	444 133
				{Sörviksfältet	7 916
5	St. Kopparbergs Bergs- lags AB: Blötberget ..	mv	4 419	Blötbergsfältet	364 916
	Norrbärke kommun				
6	Avesta Jernverks AB:				
	Nyberget	m	5 140	{Kärrgruvefältet	4 558
				{Norra och Södra Nybergsfälten ..	37 753
7	AB Statsgruvor: Stoll- berg ¹	m mvf	² (7 651)	Stollbergsfältet	² (65 044)
	Svärdsjö kommun				
8	St. Kopparbergs Bergs- lags AB: Vintjärn ...	m	3 318	Vintjärnsfältet	103 257
9	Säters stad				
	Bispbergs AB: Bispberg	mv	2 726	Bispbergsfältet	22 914
	Gävleborgs län				
	Hofors och Torsåkers kommuner				
10	Hofors Bruk:				
	Långnäs	mf	3 428	{Haggruvefältet	72
				{Nyängsfältet	24 507
				{Storstrecksfältet	30 954
				{Vingesbackefältet	167 590
	Torsåkers kommun				
11	Sandvikens Jernverks AB: Bodås ⁸	mf	5 270	Bodåsfältet	58 438
	Norrbottnens län				
	Gällivare kommun				
12	Luossavaara—Kiiruna- vaara AB: Vitåfors (Malmberget)	mv	4 536	{Gällivare malmfält	338 492
				{Koskullskulle malmfält	62 236
	Kiruna stad				
13	Tuolluvaara Gruv AB:				
	Tuolluvaara Järn- svampverk	mv	3 891	Tuolluvaara malmfält	152 330
14	Hela riket	—	130 014		4 046 756

¹ Verket huvudsakligen använt för framställning av slig av annan malm än järnmalm. — ² Ej inräknat i guld och 77 gram silver per ton. — ³ Sligen höll även 0,04 % koppar, 0,32 % zink och 0,21 % bly samt zink och 2,96 % bly. — ⁴ Sligen höll även 0,014 % koppar, 0,33 % zink och 0,26 % bly. — ⁵ Verket även

Dressing of iron ore

6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
				E r h å l l e n f ä r d i g v a r a (s l i g)							
Därav ur äldre varp	Genomsnittshalt av			Totalt		Därav ur varpmalm	Genomsnittshalt av				
	järn	fosfor	svavel				järn	fosfor	svavel	man- gan	
Ton	Procent			Ton	1000 kr	Ton	Procent				
² (6 778)	³ 14,7	..	..	950	56	25	⁴ 63,2	..	..	—	1
—	39,4	..	..	40 064	1 805	—	62,6	0,009	2,71	—	2
—	37,5	0,027	0,97	$\left\{ \begin{array}{l} 24\,574 \\ 8\,553 \end{array} \right\}$	2 498	—	$\left\{ \begin{array}{l} ^5 67 \\ ^5 68,5 \end{array} \right\}$	0,009 0,007	1,2 1,23	— —	3
880	37,6	0,078	0,04	197 025	11 627	—	63,2	0,044	0,018	0,018	4
—	35	0,079	0,04								
7 368	39,2	0,6	..	189 041	7 267	2 456	62,7	0,37	..	..	5
—	25	0,008	0,9	13 882	1 050	—	67,5	0,002	0,1	—	6
—	36	0,008	0,12								
—	⁶ 24,7	..	..	13 850	762	—	⁷ 64,5	0,005	2,16	2,28	7
3 500	38,2	0,049	0,015	48 726	2 111	1 050	59,9	0,021	0,008	0,46	8
108	34,6	0,01	0,025	11 492	632	54	60,3	0,006	0,015	—	9
—	32,4	..	1,19	$\left\{ \begin{array}{l} 55\,728 \\ 17\,199 \end{array} \right\}$	3 901	—	66,4	0,004	2,02	0,38	10
—				$\left\{ \begin{array}{l} 124\,988 \\ 25\,964 \\ 8\,112 \end{array} \right\}$	1 462	—	67,2	0,003	1,59	0,29	
—											
—	46	..	2,8	35 239	2 749	—	68,4	..	0,6	—	11
42 615	50	0,525	0,117	$\left\{ \begin{array}{l} 85\,082 \\ 124\,988 \\ 25\,964 \\ 8\,112 \end{array} \right\}$	18 174	—	$\left\{ \begin{array}{l} 71,2 \\ 71,1 \\ 70,7 \\ 66,9 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 0,009 \\ 0,011 \\ 0,021 \\ 0,152 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 0,03 \\ 0,026 \\ 0,024 \\ 0,06 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} — \\ — \\ — \\ — \end{array} \right\}$	12
—											
45 038											
—											
173 046	—	—	—	1 914 705	113 463	46 448	—	—	—	—	14

summan för hela riket. — ³ Rågodset höll även 0,37 % koppar, 3,47 % zink och 2,87 % bly samt 1,2 gram 0,4 gram guld och 9 gram silver per ton. — ⁵ Sligen höll även 0,02 % koppar. — ⁶ Rågodset höll även 2,35 % använt för framställning av svavelkisslig.

Tab. 3. Uppfordringen ur andra malmgruvor än järnmalsgruvor år 1958

	1	2	3	4	5	6
	Ägarens namn samt gruvfältets (gruvans) namn och belägenhet	Malmens art	Antal utmål ¹	Driftstid Dagar	Total kvantitet utfraktat berg och malm	
					under jord	i dagbrott
					Ton	
	Östergötlands län					
1	Tjällmo kommun Berglund & Co: Baggetorps- och Algruvorna	Volframmalm	2	176	15 081	—
	Örebro län					
2	Hammars kommun Bolaget Vieille Montagne: Åmmebergsfältet	Zink- och blymalm	3	242	214 961	—
3	Kopparbergs köping Bolidens Gruv AB: Ljusnarsbergs gruvfält	Bly-, zink- och kopparmalm	1	257	33 185	—
4	Linde kommun Guldsmidshytte AB: Nybergsfältet	Manganmalm	2	238	7 919	—
5	Ljusnarsbergs kommun Berglund & Co: Yxsjöbergsfältet	Volfram- och kopparmalm	5	276	113 071	—
	Västmanlands län					
6	Sala stad Avesta Jernverks AB: Bronäsgruvan.....	Silver- och blymalm	1	250	25 710	—
	Kopparbergs län					
7	Falu stad Stora Kopparbergs Bergslags AB: Falu gruva	Zink-, bly- och kopparmalm samt svavelkis	1	288	122 496	57 301
8	Grangärde kommun Bolidens Gruv AB: Saxbergsfältet	Zink-, bly- och kopparmalm	2	257	95 380	—
9	Hedemora landskommun Bolidens Gruv AB: Garpenbergs odalfält	Zink-, bly- och kopparmalm	3	251	266 097	—
10	Idre kommun Bolidens Gruv AB: Vassbogruvan	Blymalm	1	246	17 694	—
11	Norrbärke kommun AB Statsgruvor: Stollbergsfältet .	Bly-, zink- och järnmalm	15	240	84 660	—
12	Svärdsjö kommun Bolidens Gruv AB: Svärdsjö gruvor	Bly-, zink- och kopparmalm	2	251	11 598	—

¹ Med malmfångst arbetade. — ² Inklusivt stuff- och plockmalm o. d. — ³ Malmen höll även 16 %

Extraction from other mines than iron ore mines

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Erhållen direkt användbar malm ²			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av							Erhållen anrikningsmalm		Erhållet gråberg	
Totalt		Därav ur äldre varp	koppar	mangan	svavel	andra	guld	silver	Totalt	Därav ur äldre varp	inom fyndigheten	utom fyndigheten	
Ton	1000 kr	Ton	Procent					Gram per ton	Ton		Ton		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	15 281	200	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	135 871	—	51 866	27 224	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	29 000	—	4 185	—	3
5 563	94	—	—	13,4	0,314	3—	—	—	—	—	476	1 880	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	99 149	—	—	13 922	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	20 954	—	4 756	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	141 490	11 786	50 093	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	80 252	—	15 128	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	253 772	6 778	19 103	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17 694	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	65 044	—	—	19 616	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11 598	12

järn och 0,041 % fosfor.

Tab. 3 (forts.). Uppfordringen ur andra malmgruvor än järnmalmsgruvor

	1	2	3	4	5	6
	Ågarens namn samt gruvfältets (gruvans) namn och belägenhet	Malmens art	Antal utmål	Driftstid Dagar	Total kvantitet utfraktat berg och malm	
					under jord	i dagbrott
					Ton	
	Kopparbergs län (forts.)					
1	Vika kommun Bolidens Gruv AB: Kalvbäcksfältet	Zink- och blymalm samt svavelkis	2	251	23 052	—
	Västerbottens län					
2	Jörns kommun Bolidens Gruv AB: Renströmsgruvan	Koppar-, bly- och zinkmalm samt svavelkis	2	269	223 254	—
	Lycksele landskommun					
3	Bolidens Gruv AB: Kristinebergs gruvfält	Koppar- och zinkmalm samt svavelkis	11	257	159 726	38 340
4	Rävlidenfältet	Koppar-, zink- och blymalm samt svavelkis	5	266	222 153	—
	Malå kommun					
5	Bolidens Gruv AB: Adakfältet	Kopparmalm	6	241	185 233	—
6	Rudtjebäcksfältet	Zink- och kopparmalm samt svavelkis	5	241	207 553	—
	Norsjö kommun					
7	Bolidens Gruv AB: Östra Högkullagruvorna	Zink-, bly- och kopparmalm samt svavelkis	3	245	20 124	1 368
	Skellefteå landskommun					
8	Bolidens Gruv AB: Bolidens gruvfält	Guld- och kopparmalm samt svavelkis	7	253	138 112	—
9	Långselegruvan	Zink- och kopparmalm samt svavelkis	3	251	95 458	—
	Norrbottnens län					
	Arjeplogs kommun					
10	Bolidens Gruv AB: Laisvallsgruvan	Blymalm	8	269	721 042	—
	Tärendö kommun					
11	Norrbottnens Järnverk AB: Vekovärngruvan	Grafitmalm	1	79	—	538
	Hela riket		91	—	3 002 559	97 547

¹ Grafit.

Extraction from other mines than iron ore mines

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Erhållen direkt användbar malm			Den direkt användbara malmens genomsnittshalt av						Erhållen anrikningsmalm		Erhållet gråberg		
Totalt		Därav ur äldre varp	koppar	mangan	svavel	andra	guld	silver	Totalt	Därav ur äldre varp	inom fyndigheten	utom fyndigheten	
Ton	1 000 kr	Ton	Procent				Gram per ton		Ton		Ton		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	22 632	—	—	420	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	210 624	—	—	12 630	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	147 567	—	—	50 499	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	205 567	—	2 470	14 116	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	168 697	—	—	16 536	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	204 996	—	—	2 557	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	19 612	—	—	1 880	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	133 600	—	4 512	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	91 422	—	—	4 036	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	655 976	—	9 798	55 268	10
538	8	—	—	—	—	140	—	—	—	—	—	—	11
6 101	102	—	—	—	—	—	—	—	2 701 506	18 764	180 081	232 182	

Tab. 4. Uppfordringen ur stenkolsgruvorna år 1958

Extraction from coal mines

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Stenkolsgruvans namn och belägenhet	Drifts- tid Dagar	Brytnings- mängd (berg, sten- kol och lera)	Erhållna produkter								
			Stenkol				Eldfast lera		Klinkerlera		
			A-kol	B-kol	C-kol	Totalt					
		Ton	Ton			Ton	1 000 kr	Ton	1 000 kr	Ton	1 000 kr
<i>Kristianstads län</i>											
Åstorps köping											
Nyvång (Ormastorp)	260	246 610	93 170	44 180	36 710	174 060	5 741	—	—	—	—
<i>Malmöhus län</i>											
Höganäs stad											
Höganäs	243	185 230	4 070	—	66 760	70 830	737	12 980	182	—	—
Jonstorps kommun											
Röglagruvan	23	498	—	—	8	8	0	490	6	—	—
Rögla	251	8 416	—	—	—	—	—	8 416	118	—	—
Bjuvs köping m. fl. kommuner											
Bjuv och Gunnarstorp	243	209 550	—	13 760	44 640	58 400	762	104 900	1 965	—	—
Billesholms kommun											
Billesholms smågruvor ²	260	14 595	—	—	485	485	4	14 110	260	—	—
Ekeby m. fl. kommuner											
Skromberga	243	79 011	—	12 937	—	12 937	108	—	—	58 875	648
Ekeby kommun											
Haberga 3	277	14 954	—	—	1 938	1 938	51	13 016	293	—	—
Östra Färs kommun											
Fyleverken	6	140	—	—	95	95	2	—	—	—	—
Rödöingeberg	264	465	—	—	—	—	—	465	28	—	—
Hela riket	—	659 469	97 240	70 877	150 636	318 753	7 405	154 377	2 852	58 875	648

¹ Därav i dagbrott 960 ton eldfast lera. — ² Avser 3 gruvor, som brutits av enskilda företagare. — ³ I dagbrott.

Tab. 5. Stenindustrins och kalkbrukens avsaluproduktion, fördelad på län

Production for sale in quarries and stone manufacturing plants, by county

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Län	Granit och gnejs			Svarta och gröna graniter		Sandsten, kvartsit och flinta		Fältspat	Kvarts	Kalksten, dolomit och marmor				Osläckt och släckt kalk	För jordförbättring levererad kalk m. m. ¹
	Blocksten o. krossad sten	Gatsten	Andra arbeten	Blocksten, krossad o. malen sten	Arbetad sten	Råsten, krossad o. malen sten	Arbetad sten, alla slag	Omalen	Råsten och krossad sten	Kalkstensmjöl	Arbeten av				
	Ton		1 000 kr	Ton	1 000 kr	Ton	1 000 kr		Ton	Ton		1 000 kr		Ton	
Stockholms stad	—	—	463	—	15	—	70	—	—	—	—	45	510	—	—
Stockholms län	62 779	5	676	—	—	—	—	9 960	—	305 358	—	154	516	—	—
Uppsala län	162 023	—	45	—	—	—	—	—	—	—	—	24	31	—	—
Södermanlands län	16 829	—	206	—	35	—	—	—	—	473 437	169	331	4 068	58 423	7 200
Östergötlands län	171 746	75	292	—	6	12 755	—	525	2 454	11 565	181	1 545	3 177	4 947	4 934
Jönköpings län	134 029	16	441	254 662	271	—	—	1 563	1 272	—	—	—	32	—	—
Kronobergs län	—	—	2 110	8 561	1 526	—	—	—	—	—	—	10	286	—	—
Kalmar län	5 856	—	3 520	2 435	2 556	—	17	—	—	210 293	—	2 168	—	15 000	—
Gotlands län	—	—	—	—	—	293	264	—	—	913 981	—	315	—	320	—
Blekinge län	30 861	568	1 362	10 928	1 491	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads län	348 951	314	2 130	22 713	1 399	541	75	2 200	—	677	36 715	241	3	4 315	25 185
Malmöhus län	706 343	—	723	69 936	40	353 734	109	—	36 977	1 159 956	11 454	363	1 008	25 679	3 408
Hallands län	16 292	88	1 196	—	186	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs och Bohus län ..	646 931	15 814	9 292	—	283	—	—	1 347	256	—	—	483	919	—	—
Älvsborgs län	96 910	12	546	146	150	26 135	—	—	35 515	—	3 097	15	30	15 950	3 097
Skaraborgs län	—	65	1 045	187 570	692	22 675	—	—	—	1 262 640	21 879	837	77	69 029	27 263
Värmlands län	38 544	1 510	668	—	28	—	—	—	—	29 796	1 654	29	194	18 556	—
Örebro län	254 966	—	324	—	14	—	—	1 970	110	135 074	—	488	2 400	126 384	19 965
Västmanlands län	100 387	—	27	—	—	—	—	4 466	20	41 037	32 780	—	—	25 641	8 274
Kopparbergs län	397 163	—	356	—	15	—	39	—	7 400	60 548	57 254	—	—	183 904	1 187
Gävleborgs län	150 707	—	248	—	40	—	30	—	2 385	18	—	—	4	—	—
Västernorrlands län	4 500	17	221	—	24	—	—	—	4 407	—	—	10	26	—	—
Jämtlands län	—	—	12	—	—	43 775	—	250	1 900	24 717	—	1 886	—	19 962	6
Västerbottens län	—	7	208	—	—	—	—	—	—	3 161	—	104	—	19 628	6 790
Norrbottnens län	542 953	17	59	—	—	—	—	311	1 898	12 276	—	—	—	49 849	—
Hela riket: 1958	3 888 770	18 508	26 170	556 951	8 771	459 908	604	22 592	94 594	4 644 534	165 183	9 048	13 281	637 587	107 309
1957	3 961 039	35 964	25 972	587 133	9 072	468 861	582	30 868	106 518	4 352 758	196 779	10 928	14 146	703 366	147 018

¹ Här ingår all vid resp. läns kalkbruk framställd och för jordförbättring avsedd kalk levererad under året (inkl. mjölkalk, kalkmargel och kalkstensmjöl).

Tab. 6. Avsaluproduktionen av oarbetad sten och stenarbeten m. m.

1	2	3	4
Varuslag	Kvantitetsgrund	Kvantitet	Värde 1 000 kr
<i>Sten och stenarbeten:</i>			
Granit och gnejs:			
blocksten (råblock)	ton	41 780	1 446
krossad sten, makadam och granitsand	»	¹ 3 846 990	20 031
gatsten: storgatsten	»	8 285	533
smågatsten, handslagen	»	10 223	670
kantsten: bearbetad endast med pikhacka eller spetsmejsel, ävensom rå	»	48 168	3 905
på annat sätt bearbetad	»	6 604	863
strandskoningssten	»	512	12
byggnadssten: bearbetad endast med pikhacka eller spets- mejsel	»	4 911	1 043
annan	»	11 027	3 438
gravvårdar o. gravramar: oslipade	»	6 421	4 939
slipade, polerade eller skulpterade	»	7 025	9 708
andra arbeten: oslipade	»	3 306	1 681
slipade, polerade eller skulpterade	»	364	581
S. k. svarta och gröna graniter:			
blocksten (råblock)	»	47 745	6 977
krossad sten, makadam och granitsand	»	509 206	3 451
gatsten	»	147	17
gravvårdar o. gravramar: oslipade	»	1 000	1 245
slipade, polerade eller skulpterade	»	5 937	6 891
andra arbeten: oslipade	»	162	128
slipade, polerade eller skulpterade	»	277	490
Porfyr: arbeten	»	398	80
Täljsten:			
täljstensmjöl (inkl. krossad sten)	»	12 414	680
arbeten	»	814	478
Lerskiffer:			
råsten för takskifferframställning m. m.	»	1 029	72
takskiffer	»	843	422
andra arbeten	»	4 651	1 274
Glimmerskiffer: råsten	»	300	25
Alunskiffer: skifferaska m. m.	»	143 449	467
Sandsten: ²			
råsten (råblock)	»	22 979	184
flis och krossad sten	»	12 206	342
byggnads- och monumentsten	»	322	271
slip- och brynstenar	»	800	283
andra arbeten	»	345	50
Kvartsit:			
råsten	»	21 591	294
flis och krossad sten (slipsand)	»	395 025	3 266
malen sten	»	8 059	202
Flinta: arbeten	»	48	1

¹ Därav 1 667 023 ton makadam med ett värde av 3 210 000 kr vid järnmalms- och andra malmgruvor² Arbeten av sandsten omfatta även arbeten av kvartsit.

Production for sale in quarries and plants for stone manufacture

1	2	3	4
Varuslag	Kvan- titets- grund	Kvantitet	Värde 1 000 kr
Sten och stenarbeten (forts.):			
Kalksten och dolomit:			
råblock till stenhuggerier	ton	29 575	1 011
råsten för: kalkbränning	»	456 964	3 627
dolomitbränning	»	44 256	931
cementtillverkning	»	3 316 817	10 393
andra ändamål	»	757 630	7 087
kalkstensmjöl	»	165 183	3 232
foderkalk	»	21 714	720
kalkmärgel för cementtillverkning m. m.	»	442 600	934
byggnads- och monumentsten: oslipad	»	7 841	2 900
hyvlad eller slipad	»	17 745	5 329
skulpterad	»	7	12
andra arbeten	»	3 346	807
Marmor: råblock	»	19 778	2 606
krossad sten	»	19 514	872
byggnads- och monumentsten	»	18 444	12 095
möbelmarmor och andra arbeten	»	1 153	1 186
Fältspat: omalen	»	22 592	997
därav: 1:ma	»	3 069	315
2:a	»	3 472	188
andra kvaliteter	»	16 051	494
malen	»	20 879	1 896
Kvarts: omalen	»	94 594	2 404
malen	»	24 681	1 331
Glimmer: malen	»	191	40
Flusspat: malen	»	2 892	560
Kalk ¹ : framställd genom periodisk bränning:			
osläckt kalk	hl	1 199 540	3 471
släckt kalk	ton	94 316	
släckt kalk	hl	266 207	701
släckt kalk	ton	20 554	
framställd genom kontinuerlig bränning:			
osläckt kalk ²	hl	5 645 329	44 639
osläckt kalk	ton	589 199	
bränd dolomit	hl	339 640	4 533
bränd dolomit	ton	37 656	
släckt kalk	hl	1 184 473	7 665
släckt kalk	ton	88 840	
mjölkalk	hl	31 439	85
mjölkalk	ton	2 126	
Kaolin, slammad	ton	922	64
Kiselgur, bränd	»	1 143	466
Krita, slammad	»	14 172	1 685

¹ Rymd- och viktuppgifterna avse samma kvantiteter.

² I uppgifterna för osläckt kalk ingår produktionen vid sulfatmasse- och karbidfabriker, kopparverk och sockerbruk med 1 718 762 hl, 153 322 ton och 12 653 000 kr. Dessutom har vid sulfatmassefabriker osläckt kalk utvunnits genom ombränning av kalkmesa. Denna produktion utgjorde 772 919 hl, 64 551 ton och 4 420 000 kr. Hektoliter- och värdesiffrorna äro delvis uppskattade.

Tab. 7. Sintring av järnmalm år 1958 *Sintering of iron ore*

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och verkets namn	Drifttid Timmar	A n v ä n t r å g o d s				Tillverkad sinter ¹	
		slig	krossad stycke- malm	glöd- spån o. d.	slagg, kalk m. m.	Ton	1000 kr
		Ton					
<i>Stockholms län</i>							
Herräng.....	7 320	44 720	414	—	1 370	45 040	4 509
<i>Uppsala län</i>							
Söderfors	3 768	9 239	—	—	—	8 931	1 020
<i>Södermanlands län</i>							
Oxelösund.....	4 608	101 619	—	—	15 274	106 755	9 019
Kantorp.....	2 454	24 408	—	—	—	24 408	2 266
<i>Värmlands län</i>							
Hagfors	4 563	40 733	5 247	—	1 284	42 573	3 789
Persberg	6 909	30 505	—	—	—	28 780	2 827
<i>Örebro län</i>							
Degerfors	2 818	8 121	1 233	1 386	675	9 936	947
Hällefors.....	7 414	31 946	—	—	—	29 174	2 975
Guldsmedshyttan	2 897	16 913	3 261	—	—	20 174	1 614
Bredsjö	3 745	23 259	383	—	—	22 824	1 940
<i>Västmanlands län</i>							
Fagersta	8 256	147 585	20 920	—	20 787	164 219	14 780
Spännarhyttan	7 776	51 818	—	—	5 818	54 116	5 806
Källfallet	2 447	11 075	—	—	—	11 075	895
Bäckegruvan	5 663	39 901	—	—	—	39 901	3 609
<i>Kopparbergs län</i>							
Domnarvet	6 267	773 444	34 881	13 599	165 521	925 326	63 848
<i>Gävleborgs län</i>							
Hofors	12 194	135 555	—	977	8 331	137 384	13 738
Sandviken	1 848	8 385	—	—	—	8 280	993
Bodås	7 129	30 967	—	—	—	30 963	3 489
<i>Norrbottens län</i>							
Vitåfors	6 132	124 988	—	—	—	126 007	12 204
Norrbottens Järnverk ..	8 433	—	471 344	—	80 262	514 167	34 033
Hela riket	112 641	1 655 181	537 683	15 962	299 322	2 350 033	218 301

¹ Utöver i tabellen redovisade kvantiteter sinter, erhållna med huvudsakligen slig och järnmalm som utgångsmaterial, ha vid två kopparverk av purple-ore framställts 78 119 ton briketter och 25 343 ton sinter med ett sammanlagt värde av 9 322 592 kr. Se vidare sid. 22.

² Därav 271 693 ton kulsinter med ett värde av 27 123 363 kr.

Tab. 8. Tillverkningen av tackjärn, järnsvamp och ferrolegeringar

Production of pig iron, sponge iron and ferro-alloys

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
	Ton	Saluvärde 1000 kr	för export	inom landet	Saluvärde 1000 kr
			Ton		
1. Tackjärn	² 1 324 087	382 360	40 105	192 594	83 579
a) Tackjärn för järn- och stålframställning, inkl. därav direkt från masugn framställt gjutgods	1 213 626	343 161	18 766	116 301	48 763
Träkolstackjärn: bläster-	19 639	9 944	7 038	5 735	6 440
elektro-	28 618	11 161	—	—	—
Kokstackjärn: bläster-	983 688	269 959	9 276	108 765	41 082
elektro-	144 906	42 797	—	—	—
Annat tackjärn (syntetiskt)	36 775	9 300	2 452	1 801	1 241
b) Gjuteritackjärn, inkl. därav direkt från masugn framställt gjutgods...	110 461	39 199	21 339	76 293	34 816
Träkolstackjärn: bläster-	16 715	8 526	3 064	13 009	8 186
elektro-	—	—	—	—	—
Kokstackjärn: bläster-	67 291	22 333	15 360	48 319	21 015
elektro-	8 346	2 087	1 665	6 379	2 011
Annat tackjärn (syntetiskt)	¹ 18 109	6 253	1 250	8 586	3 604
2. Järnsvamp	² 99 057	40 183	17 732	38 993	25 258
3. Ferrolegeringar	89 970	150 632	15 835	58 238	132 022
Kisel- och manganbriketter	651	606	30	621	606
Kiseljärn: med högst 15 % kisel	230	108	50	180	108
» mer än 15 % kisel	14 621	11 424	2	12 786	9 915
Kiselkrom	10 929	13 679	1 135	1 419	3 724
Kiselmanganjärn	11 312	13 053	12	5 831	6 360
Kiselmetsall	5 926	10 576	4 491	1 413	10 535
Kromjärn med en kolhalt av:					
högst 0,2 %	23 228	53 069	7 853	15 363	53 041
0,2—1,0 %	50	110	20	30	110
1,0—4,0 %	—	—	—	—	—
mer än 4 %	3 375	4 523	395	2 980	4 523
Manganjärn med en kolhalt av:					
högst 2 %	3 208	6 445	1 121	1 901	6 061
mer än 2 %	14 485	14 702	289	14 196	14 702
Molybdenjärn	1 206	16 265	295	911	16 265
Tantaljärn	—	—	—	—	—
Titanjärn	376	1 128	—	376	1 128
Vanadinjärn	131	2 981	77	54	2 981
Volframjärn	206	1 755	65	141	1 755
Andra	36	208	—	36	208

¹ Därav perlittackjärn 4 380 ton.

² Vissa företag ha använt en redovisningsperiod, som sträcker sig över 53 veckor, varför deras i tab. 8—10 och i texttabellerna inräknade uppgifter blir något större än om de skulle ha avsett kalenderåret. För att kunna jämföra produktionsiffrorna för 1958 med dem för andra år har Jernkontoret på basis av företagens uppgifter uppskattat produktionen under kalenderåret 1958. Den så uppskattade produktionen utgjorde:

Tackjärn 1 308 800 ton
Järnsvamp 98 800 »

Tab. 9. Tillverkningen av vällmetall, göt och stånggjutgods*Production of wrought iron, steel ingots and steel castings*

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			för export	inom landet	Saluvärde 1000 kr
	Ton	Saluvärde 1000 kr	Ton		
1. Vällmetall¹	1 831	2 263	1 540	—	1 972
2. Göt och stånggjutgods	2 407 116	1 255 800	603	71 795	98 752
a) Göt	² 2 374 265	1 164 486	343	53 077	35 654
Bessemer:-					
sur: ordinär produkt	24 506	10 664	—	2	1
kvalitetsprodukt (annan än rost-, syra- och värmebeständig) ..	4 309	1 850	—	—	—
basisk: ordinär produkt	441 050	142 381	—	—	—
Martin:-					
sur: ordinär produkt	36 606	23 654	53	—	30
kvalitetsprodukt (annan än rost-, syra- och värmebeständig) ..	196 407	125 256	—	8 446	4 857
basisk: ordinär produkt	516 326	199 103	—	13 090	5 081
kvalitetsprodukt (annan än rost-, syra- o. värmebeständig)	13 548	6 407	—	5	2
Elektro- från:					
ljusbågsugn: ordinär produkt	784 895	299 984	—	16 000	6 578
kvalitetsprodukt:					
rost-, syra- och värmebeständig	60 984	125 097	—	1 013	2 286
annan	110 856	64 688	290	3 847	2 293
induktionsugn: ordinär produkt	30 077	12 530	—	5 299	1 767
kvalitetsprodukt:					
rost-, syra- och värmebeständig	47 531	102 972	—	5 375	12 759
annan	30 493	23 446	—	—	—
Annan: ordinär produkt	76 677	26 454	—	—	—
b) Stånggjutgods	32 851	91 314	260	18 718	63 098
Martingjutgods:					
surt: ordinär produkt	—	—	—	—	—
kvalitetsprodukt (annan än rost-, syra- och värmebeständig) .	—	—	—	—	—
basiskt: ordinär produkt	4 891	8 039	—	876	1 830
Elektrogjutgods från:					
ljusbågsugn: ordinär produkt	13 500	28 790	6	8 104	20 352
kvalitetsprodukt:					
rost-, syra- och värmebeständig	1 157	7 630	11	947	6 566
annan	7 410	21 461	37	4 340	13 121
induktionsugn: ordinär produkt ...	3 252	9 545	83	2 358	6 973
kvalitetsprodukt:					
rost-, syra- och värmebeständig	1 608	11 752	43	1 391	10 843
annan	1 033	4 097	80	702	3 413
Summa vällmetall, göt och stånggjutgods (1+2)	2 408 947	1 258 063	2 143	71 795	100 724

¹ Framställd medelst lancashiremetod.² Jfr not 2 till tab. 8. Produktionen under kalenderåret 1958 kan uppskattas till: Göt 2 356 000 ton

Anm. Fr. o. m. 1949 ha nya regler tillämpats i bergverksstatistiken (liksom även i Järnverksföreningens statistik) vid uppdelningen av göt och stålgjutgods på kvalitetsprodukt resp. ordinär produkt. Enligt dessa grunder, som innebära en avsevärd inskränkning och en snävare definition av begreppet kvalitetsprodukt, skola som dylika produkter räknas:

- 1) rost-, syra- och värmebeständig produkt.
- 2) annan kvalitetsprodukt eller närmare angivet:
 - a) legerade stål i alla C-halter med en avsiktlig legeringstillsats om minst 0,25 % Cr och/eller 1,25 % Si och/eller 1,25 % Mn. Säsom ordinär produkt skola dock redovisas vissa enklare låglegerade stål, såsom bl. a. dynamoplåt med en halt av mindre än 1,5 % Si, konstruktionsstål samt enklare stål för verktyg med mindre än 0,55 % C, 1,5 % Mn och 0,5 % Cr.
 - b) olegerade stål i C-halter om 0,75 % och högre. Undantag härifrån utgör dock material, som normalt icke underkastas särskild värmebehandling eller annan kvalitetskontroll, t. ex. spadplåt, kulkvarnskulor etc.
 - c) olegerade stål i C-halter under 0,75 % men med speciell kontroll på slaggrenhet, kornstorlek, hårdbarhet, ytavkolning eller magnetiska egenskaper.

Tab. 10. Tillverkningen av smidda, varmvalsade och varmdragna produkter av väll- och götmetall samt erhållet skrot

Production of forged, hot rolled and hot drawn products of wrought iron and steel, as well as scrap

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
	Ton	Saluvärde 1000 kr	för export	inom landet	Saluvärde 1000 kr
			Ton		
1. Smidda och varmvalsade produkter av vällmetall	—	—	134	25	366
a) Ämnen	—	—	—	—	—
b) Andra	159	366	134	25	366
2. Smidda produkter av götmetall	—	—	9 871	29 435	99 892
a) Ämnen	21 508	30 756	—	8	20
b) Andra	* 83 823	158 131	9 871	29 427	99 872
Stångmaterial	10 293	25 009	2 469	3 068	19 661
Grövre formsmide; valsad ring ...	16 188	25 586	6 403	7 486	21 873
annat	57 342	107 536	999	18 873	58 338
3. Varmvalsade och varmdragna produkter av götmetall	—	—	339 856	1 144 494	1 179 537
a) Ämnen	1 603 405	1 046 601	95 892	119 084	110 062
Rörämnen, runda: massiva	58 926	47 745	3 802	48 617	30 633
ihåliga	36 276	42 623	—	—	—
Platiner	272 318	229 725	—	11	22
Andra ämnen	1 235 885	726 508	92 090	70 456	79 407
b) Andra	* 1 519 806	1 435 223	243 964	1 025 410	1 069 475
Banmaterial:					
räls och växeltungämnen:					
vikt/lpm minst 15 kg	53 805	33 051	24 136	28 867	32 564
» mindre än 15 kg ..	321	206	—	321	206
skarvjärn och underläggsplattor .	17 976	9 630	3 059	14 913	9 628
Balk, minst 80 mm höjd:					
vikt/lpm minst 60 kg	971	511	113	858	511
» 20—60 kg	13 257	6 947	901	12 046	6 788
» mindre än 20 kg	23 870	13 063	966	22 262	12 704
Armeringsjärn	240 506	141 789	28 137	210 773	140 850
Ihåligt borrarstål	8 457	19 005	1 467	1 100	5 421
Bandjärn:					
i ringar, stänger el. överböjda knippor, med en tjocklek mindre än 3 mm och en bredd av mer än 10 mm, dock högst 250 mm.	64 568	63 152	4 343	35 957	30 854
i ringar, med en bredd av mer än 250 mm	22 873	19 102	849	15 407	12 802
Tråd-, band- och fasonjärn, med en dimension av tvärspekt. på högst 10 mm:					
valstråd, rund	180 885	154 212	52 425	103 437	125 581
andra slag	1 785	2 258	184	1 226	1 360

Tab. 10 (forts.). Tillverkningen av smidda, varmvalsade och varmdragna produkter av väll- och götmetall samt erhållet skrot

Production of forged, hot rolled and hot drawn products of wrought iron and steel, as well as scrap

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			för export	inom landet	Saluvärde 1 000 kr
	Ton	Saluvärde 1 000 kr	Ton		
Vinkel- och annat fasonjärn:					
vikt/lpm minst 60 kg	—	—	—	—	—
» 20—60 kg	20 804	13 350	3 249	17 515	13 325
» mindre än 20 kg men med en dimension av tvärsekt. överstigande 10 mm	65 575	41 727	15 796	45 989	38 538
Valsjärn, ej förut nämnt	302 561	289 619	40 067	199 418	227 139
Plåt, med en tjocklek av:					
minst 5 mm	184 847	167 905	20 053	152 588	153 306
4,99—3,00 mm	45 731	91 234	3 588	30 156	42 578
2,99—0,60 mm	99 924	155 842	4 448	77 271	90 699
0,59—0,30 mm	33 561	39 355	8 768	21 103	36 036
Rör: kullagerrör och ämnesrör ..	57 134	74 710	10 625	7 921	24 231
övriga varmvalsade eller varmdragna rör	80 395	98 555	20 790	26 282	64 354
Summa smidda, varmvalsade och varmdragna produkter (1—3)	—	—	349 861	1 173 954	1 279 795
4. Skrot	812 168	246 521	193	19 026	6 355
erhållet vid framställning av:					
tackjärn ¹	15 773	2 471	—	199	45
göt o. stålgiutgods ¹	150 593	44 326	—	6	0
varmbearbetade produkter	617 888	190 459	193	18 821	6 310
kassation av äldre göt o. ämnen	27 914	9 265	—	—	—

¹ Inkl. cirkulationsskrot och exkl. kassation av äldre göt och ämnen.

² Jfr not 2 till tab. 8. Produktionen under kalenderåret 1958 kan uppskattas till:

2. Smidda produkter av götmetall

b) Andra 83 700 ton

3. Varmvalsade och varmdragna produkter av götmetall

b) Andra 1 509 300 ton

Tab. 11. Drivkraft använd inom bergverken, fördelad på län*Motive power used in metal and mining industries, by county*

1	2	3	4	5	6	7
Län	Vatten- turbiner	Ång- ma- skiner	Ång- turbiner	Olje- och gas- motorer	Summa primär- motorer	Elektriska motorer
Effektiva hästkrafter						
Stockholms stad	—	—	—	—	—	1 803
Stockholms län	—	—	—	2	2	46 943
Uppsala län	—	—	—	36	36	6 810
Södermanlands län	—	—	—	20	20	55 380
Östergötlands län	125	—	—	558	683	22 736
Jönköpings län	—	—	—	264	264	2 301
Kronobergs län	—	—	—	—	—	2 594
Kalmar län	—	—	—	196	196	4 669
Gotlands län	—	—	—	1 885	1 885	8 094
Blekinge län	—	—	—	308	308	9 778
Kristianstads län	—	—	—	634	634	9 467
Malmöhus län	—	—	—	284	284	24 072
Hallands län	—	—	—	30	30	15 003
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	1 127	1 127	8 910
Älvsborgs län	—	—	—	85	85	12 684
Skaraborgs län	—	—	—	462	462	6 136
Värmlands län	100	—	—	156	256	153 481
Örebro län	280	—	—	217	497	257 137
Västmanlands län	—	—	—	176	176	166 761
Kopparbergs län	—	—	—	553	553	333 437
Gävleborgs län	—	—	—	7	7	232 741
Västernorrlands län	—	—	—	—	—	3 591
Jämtlands län	—	—	—	126	126	2 352
Västerbottens län	—	—	—	503	503	108 812
Norrbottens län	—	—	—	1 712	1 712	252 755
Hela riket: 1958	505	—	—	9 341	9 846	1 748 447
1957	1 040	—	50	10 463	11 553	1 691 824

¹ Jfr texten sid. 16.

Tab. 12. Bergverksanläggningarna och de vid dem sysselsatta arbetarna, fördelade på län

Establishments and workers in metal and mining industries, by county

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län	Arbetare vid							Antal arbetsställen
	järn-gru-vor	andra malm-gru-vor	kol-gru-vor	järn-och stålverk	metall-framställningsverk	sten-industriella anläggningar	samtliga bergverk	
Stockholms stad	—	—	—	—	—	34	34	4
Stockholms län	112	—	—	93	—	119	324	11
Uppsala län	245	—	—	1 235	—	7	1 487	8
Södermanlands län	211	—	—	1 373	—	391	1 975	23
Östergötlands län	—	28	—	1 938	—	306	2 272	21
Jönköpings län	4	—	—	—	—	155	159	12
Kronobergs län	—	—	—	42	—	186	228	12
Kalmar län	26	—	—	—	33	380	439	24
Gotlands län	—	—	—	—	—	281	281	13
Blekinge län	—	—	—	738	—	227	965	19
Kristianstads län	—	—	375	—	—	493	868	25
Malmöhus län	40	—	430	91	23	555	1 139	38
Hallands län	—	—	—	356	—	79	435	11
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	29	—	1 100	1 129	62
Älvsborgs län	—	—	—	843	—	95	938	16
Skaraborgs län	—	—	—	112	—	429	541	24
Värmlands län	271	—	—	4 814	—	117	5 202	24
Örebro län	1 171	463	—	7 542	—	1 407	10 583	45
Västmanlands län	1 029	23	—	5 737	—	166	6 955	22
Kopparbergs län	2 596	644	—	7 237	59	269	10 805	40
Gävleborgs län	273	—	—	6 983	—	8	7 264	8
Västernorrlands län	—	—	—	47	282	11	340	5
Jämtlands län	—	—	—	—	—	200	200	10
Västerbottens län	—	1 316	—	—	1 258	99	2 673	19
Norrbottens län	5 266	249	—	1 926	—	59	7 500	17
Hela riket: 1958	11 244	2 723	805	41 136	1 655	7 173	64 736	513
1957	10 983	2 981	817	42 600	1 867	7 958	67 206	547

Av Kommerskollegium

hava hittills offentliggjorts av:

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK:

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING:

INDUSTRI. Årgångarna 1911—1957.

BERGSHANTERING. Årgångarna 1911—1958.

SPECIALUNDERSÖKNINGAR:

Textil- och beklädnadsindustrien (1914).

Läder-, hår- och gummivaruindustrien (1915).

Sveriges bergshantering år 1913.

Sveriges monterade vattenkraft (1919).

Sveriges utbyggda vattenkraft år 1930.

Sågverksdriften i Sverige år 1953.

HANDEL. Årgångarna 1911—1957, samt årg. 1958 del II och III.

MÅNADSSTATISTIK ÖVER HANDELN. Årg. 1954—1959 samt av årg. 1960 häft. 1—4.

SJÖFART. Årgångarna 1911—1957.

EKONOMISKA OCH IDEELLA FÖRENINGAR SAMT STIFTELSE. KOOPERATIV
VERKSAMHET. Årgångarna 1950—1957.

ALLMÄNNA EKONOMISKA FÖRHÅLLANDEN. 1951 års företagsräkning.

STATISTISKA MEDDELANDEN:

SER. A. BAND III: 1. Statistisk översikt av det svenska näringslivets utveckling åren
1870—1915

BAND IV: 10. 1931 års företagsräkning.

SER. C. MÅNADSSTATISTIK ÖVER HANDELN. Årgångarna 1913—1953.

BLAND ÖVRIGA PUBLIKATIONER MÄRKAS:

KOMMERSIELLA MEDDELANDEN. Årgångarna 1914—1959 samt av årg. 1960 häft. 1—5.

EKONOMISK ÖVERSIKT. Årgångarna 1921—1939 samt av årgången 1940 häft. 1. Tabell-
avd. ingår därefter i Kommersiella Meddelanden.

RIDDARHYTTE MALMFÄLT. Beskrivningar över mineralfyndigheter N:r 1.

PERSBERGS MALMTRAKT och berggrunden i de centrala delarna av Filipstads bergslag.
Beskrivningar över mineralfyndigheter N:r 2.